

L'AUTENTICITAT DEL NEOPARLANT DE L1 CASTELLANA: CONEIXEMENT, ACTITUD I ÚS DEL CATALÀ

Nom i cognoms: JESÚS-ÀNGEL VELASCO PASTOR

Assignatura: TREBALL DE FI DE GRAU

Curs acadèmic: 2017-2018

Data de lliurament: 27/7/2018

Resum:

Aquest treball consisteix en la realització d'enquestes sociolingüístiques a persones de L1 castellana que saben català, a fi d'establir una classificació de tipus de neoparlants de català en funció de la seua autoritat èmica. Aquesta autoritat vindrà donada per una sèrie de trets classificables en funció dels tres paràmetres fonamentals en què s'estructura tot estudi sociolingüístic: coneixement, ús i actitud. Així, podrem establir una sèrie de categories de neoparlants —quatre en total—, cadascuna de les quals estarà caracteritzada per uns trets prototípics determinats.

Abstract:

For this project a sociolinguistic survey was carried out on people who's L1 is Spanish and they have knowledge of Catalan in order to classify the type of Catalan new-speaker they are according to their Emic authority. This authority will be based on several characteristics depending on the three basic parameters of a sociolinguistic study: knowledge, use and attitude. The aim will be stablishing speaker categories —four in total— characterized by some prototypical features.

Mots clau: *neoparlant, pre-neoparlant, català, autoritat èmica, categoria èmica, sociolingüística, coneixement, ús, actitud, prototip.*

Keywords: *new-speaker, pre-new-speaker, Catalan, emic authority, emic category, sociolinguistics, knowledge, use, attitude, prototype.*

Índex

1. Introducció.....	3
1.1. Context i justificació.....	3
1.2. Objectius.....	4
1.2.1. Coneixement.....	7
1.2.2. Actitud.....	8
1.2.3. Ús.....	10
1.3. Marc teòric.....	14
1.3.1. Concepte de neoparlant.....	14
1.3.2. Categories èniques.....	17
1.3.3. Teoria del Prototip.....	20
1.4. Metodologia.....	21
1.4.1. Configuració de l'entrevista.....	21
2. Anàlisi.....	23
2.1. Neoparlants plens.....	24
2.2. Neoparlants pragmàtics.....	25
2.3. Pre-neoparlants.....	27
2.4. Coneixedors hostils.....	29
3. Conclusió.....	31
3.1. Reflexió final.....	34
Bibliografia.....	37
Annexos.....	39
- Annex 1: Model d'entrevista a neoparlants de Ll castellana.....	40
- Annex 2: Entrevistes dutes a terme.....	43

1. Introducció

1.1. Context i justificació

La llengua catalana pateix una situació de minorització que a les comarques més meridionals de València és encara més accentuada que a la majoria dels Països Catalans. Els filòlegs sabem —o hauríem de ser conscients— que el futur de la llengua en els nostres territoris passa, indefectiblement, per l'adopció d'aquesta per part del castellanoparlant. Una gran part de la població de tot València, especialment en les ciutats més grans —Alacant, Elx o Cap i Casal mateix— és de L1¹ castellana², i la seua incorporació al carro del català resulta vital.

L'ensenyament i les polítiques lingüístiques duts a terme en les darreres dècades a casa nostra han contribuït a una relativa igualació en el nivell de coneixements lingüístics de tota la població: els L1cast tenen uns mínims coneixements de català assolits per l'escola (cf. Montoya, 2009: 47-48), alhora que els L1cat saben parlar perfectament castellà en tant que llengua majoritzada en la societat. Amb tot, el coneixement de les llengües mai no és prou per aconseguir, en el context de bilingüisme social en què som immersos, una normalització i, en conseqüència, una convivència igualitària de totes dues. El coneixement de la llengua és imprescindible però no és prou, i amb açò arribem al plantejament de l'etern debat de la sociolingüística: què hem de prioritzar, el coneixement, l'ús o l'actitud? Si bé és cert que cal conèixer una llengua per a poder parlar-la, també és cert que cal tenir una bona actitud envers aquesta per a *voler* parlar-la. És l'actitud, doncs, la que acabarà de determinar veritablement uns usos potencials de la llengua.

¹ Fa referència a la principal llengua de l'individu. En aquesta denominació numèrica (L1, L2, L3...), que la sociolingüística contemporània fa servir preeminentment, la «L1» substitueix la tradicionalment anomenada «llengua materna», en tant que la llengua principal de l'individu no ho és només pel fet de ser aquella de sa mare. De fet, allò que la condiciona majoritàriament, tal com la sociolingüística contemporània afirma, és el context social on l'individu viu immers quotidianament.

² Com que els conceptes *parlant(s) de L1 catalana* i *parlant(s) de L1 castellana* —que són més concrets i d'acord amb la sociolingüística contemporània que no pas els tradicionals *catalanoparlant(s)/castellanoparlant(s) nadiu(s)*— seran emprats reiteradament en aquest treball, d'ara ençà apareixeran expressats amb les abreviatures *L1cat* i *L1cast*, respectivament.

Així doncs, aquest estudi pretén ser una primera reflexió sobre la figura que denominarem *neoparlant* de llengua catalana al sud de València. El concepte de neoparlant, *per se*, és ja difícil de definir de manera concreta per la sociolingüística. Per això, primerament haurem de centrar-nos en la seua interpretació aplicada a aquest treball. Posteriorment, per a l'estudi entorn del neoparlant hem de focalitzar sobre els tres eixos principals de tot estudi sociolingüístic adés esmentats: coneixement, actitud i ús. Quant al coneixement, en aquest treball prendrem com a objecte d'estudi, exclusivament, L1cast que ja han après, en la mesura que siga, el català —en deixem fora, doncs, aquells no tinguen cap mena de coneixement de la nostra llengua. Ens centrarem, en aquest aspecte, en el model lingüístic que els neoparlants han adquirit, en els medis on ho han fet i en els mitjans emprats. Quant a l'actitud, hi ha un ampli ventall de dades a esbrinar que, sens dubte, constituïran el gruix de l'estudi. Del coneixement de la llengua i de l'actitud que s'hi professa es deriva, com indicàvem adés, l'ús que se'n fa; respecte d'això, tractarem d'establir una bàsica qualificació de la utilització que els neoparlants fan del català.

Comptat i debatut, tota aquesta recerca ens ha de permetre establir una mena de categorització èmica del neoparlant de català de L1 castellana, en funció del seu coneixement de la llengua, l'actitud que hi professa i l'ús que en fa. Així podem arribar a unes certes conclusions sobre la pròpia natura del neoparlant i sobre allò que, tot plegat, deriva en la *legitimitat* que aquest té —i que s'atorga a si mateix— en tant que parlant de català.

1.2. *Objectius*

Aquest treball té com a objectiu l'obtenció i interpretació d'una sèrie de dades sociolingüístiques entorn del neoparlant de català de L1 castellana, per a establir una sèrie de categories èmiques que definisquen, de manera gradual, la natura diversa del neoparlant i la seua conseqüent autenticitat com a parlant de català.

L'estudi és purament qualitatiu: s'hi pretén establir una sèrie de categories èmiques sense estudiar, en cap cas, les proporcions quantitatives dels individus que fan part de cadascuna d'aquestes. És per això que la mostra d'informants presa per a dur a terme les entrevistes sociolingüístiques pertinents és arbitrària, de manera que es preveu cobrir tot

l'espectre possible de tipus potencials de neoparlants que podem identificar en funció de les seues característiques.

Com que hi ha molts factors a tenir en compte, tant des del punt de vista del coneixement com del de l'ús i de l'actitud, per a la configuració de les diverses categories èmiques que podem plantejar, és molt difícil establir les dites categories de manera absoluta, amb uns trets taxatius que ens facen diferenciar unes categories d'altres en funció de la seua necessitat o suficiència categòriques. És per això que ens convé ací aplicar la Teoria del Prototip (cf. Kleiber, 1995: 47-50), de manera que les categories no siguin calaixos tancats sinó divisions arbitràries d'un continuïum caracteritzades per uns trets prototípics i d'altres de perifèrics.

Des d'un punt de vista geogràfic, el treball queda restringit al sud del País Valencià per qüestions logístiques. Aquest estudi ben bé podria ser extensible a la resta de territoris dels Països Catalans, si bé açò seria interessant des d'un punt de vista quantitatiu —de les proporcions de cada tipus de neoparlant que trobem en cada contrada— més que no pas quantitatiu: les característiques que configuren prototípicament cada categoria no depenen del territori.

Les dades que es volen obtenir i interpretar s'agrupen en els tres eixos fonamentals de l'estudi sociolingüístic: coneixement de la llengua, ús i actitud. En funció d'aquests, es determinaran les diverses categories èmiques en què els neoparlants poden ser classificats: fruit de la consideració del coneixement que aquests tinguen del català, de l'actitud que hi professen i de l'ús que en facen, es podrà *mesurar* la seua autenticitat en tant que parlant de català. Tal com Rovira indica en l'estudi dut a terme sobre la incorporació del català per part dels L1cast d'edat adulta a Catalunya a principis del segle XXI (2010: 26-28):

Voldríem apuntar l'existència d'un seguit de factors estructurals que generen les disposicions pertinents per a una o altra tria lingüística. L'accés i l'ús d'una llengua o altra es relaciona tant amb les condicions socials de producció i reproducció del mercat lingüístic, com amb les pròpies condicions socials —trajectòria social, posició social, *capitals*— dels parlants. Els contextos generals —context històric, polític, territorial, etc.— s'entrelliguen dialècticament amb les trajectòries dels individus possibilitant unes o altres apropiacions

lingüístiques. És a dir, es produeix un accés desigual als recursos lingüístics³ en funció de les condicions socials.

Així, per una banda el context social on es desenvolupen els individus —amb un determinat model educatiu, una administració uns mitjans de comunicació, etc.— estableix les llengües que cal conèixer i, a grans trets, les normativitats —els usos— existents en relació a cadascuna d'elles. [...] Així, a banda d'unes condicions de possibilitat que permetin l'aprenentatge de la llengua, calen unes condicions de possibilitat —espais d'usos catalanoparlants— que afavoreixin la seva parla.

Les condicions de possibilitat del context spatiotemporal de les comarques meridionals de València les coneixem ben bé. Quant a les condicions de possibilitat referides d'aprenentatge de la llengua, no és difícil accedir-hi. A l'ensenyament obligatori el català hi és; i des de mitjan any 2018 comptem novament amb una Radio Televisió Valenciana pública À Punt, que emet la seua programació preeminentment en català. Les condicions de possibilitat d'ús —espais catalanoparlants— són, contràriament, mínimes: tret d'alguns municipis excepcionals —podem pensar en pobles com ara Agost o Crevillent, o d'altres un poc més al nord com ara Monòver, el Pinós, Castalla, Onil, la Vila Joiosa...—, els neoparlants tindran força dificultats per a trobar espais catalanoparlants on tenir la possibilitat d'exercir un ús de la llengua efectiu —tal com quedarà corroborat en les entrevistes. A més a més, si bé és cert que l'ús potencial de la llengua no sols és condicionat pel context sociolingüístic del neoparlant, sinó també pel coneixement que aquest en té i per l'actitud que hi professa, no és menys cert que l'actitud del neoparlant envers el català estarà molt condicionada alhora pel context en què es troba immers. És a dir, que el context sociolingüístic que envolta el neoparlant no sols condiciona les seues possibilitats d'ús de la llengua, sinó que també influirà ben possiblement en la seua actitud envers aquesta. En aquest sentit, malauradament, no podem esperar que el context sociolingüístic del sud de València promoga actituds necessàriament positives envers la nostra llengua.

³ Efectivament, hem de comprendre «recursos lingüístics» com a possibilitats d'accés al coneixement de la llengua catalana, d'una banda; i possibilitats d'accés a situacions d'ús de la llengua catalana, de l'altra.

1.2.1. Coneixement

En aquest treball només considerarem, per a ser entrevistats, individus que ja tinguen coneixements de llengua catalana, per mínims que siguen. Considerarem com a llindar el nivell B1 del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües (MECRL) (2003: 43-52), que implica, com a mínim, la perfecta comprensió per part de l'entrevistat de totes les preguntes que se li plantegen en català. De fet, aquest nivell és anomenat com a «llindar» pel mateix MECRL, ja que implica que els individus poden desèixer-se'n en gairebé totes les situacions en què es trobe en la llengua en qüestió, així com participar espontàniament en converses quotidianes. Per açò, aquest és el nivell que considerem arbitràriament més adequat per a prendre com a referència, si bé és cert que certs trets descriptors dels nivells inferiors —A1 i A2— també podrien implicar, en alguns casos, que aquests individus exerciren com a neoparlants —açò, tanmateix, potser implicaria una anàlisi més profunda en un altre treball.

La investigació a propòsit d'açò se centrarà a esbrinar la importància de les competències lingüístiques adquirides: serà fonamental apreciar si, tal com podem pensar *a priori*, unes majors competències lingüístiques es corresponen amb una major facilitat per a emprar la llengua en diversos contextos i de manera espontània —i, per tant, amb un major ús de la llengua—, tant en quantitat com en diversitat d'àmbits. Així doncs, haurem de conèixer les certificacions oficials de llengua catalana que els neoparlant tenen, i jo, com a filòleg entrevistador, avalue si aquestes es corresponen realment amb el model lingüístic que els neoparlants manifesten i fan servir durant l'entrevista. A propòsit d'això, Rovira (2010: 29) al·lega que:

pel que fa a la dimensió instrumental, un element a tenir en compte és la competència lingüística. En la mesura que es té una plena competència lingüística —no tan sols a nivell compresiu sinó també a nivell de parla— els usos lingüístics són més automàtics i factibles.

També caldrà tenir en compte, si escau, quins són els models lingüístics adquirits, i la possible influència d'aquests en les relacions en llengua catalana que es poden establir: d'una banda, la possible influència que el model lingüístic pot tenir en funció de la seua adequació a cada situació comunicativa i als seus contextos —especialment pel que fa a

la varietat diatòpica i diafàsica que el neoparlant empre. *A priori*, i tal com les entrevistes corroboren molt majoritàriament, els Llcast que aprenen català ho fan fonamentalment a través de l'educació, i no pas mitjançant un procés d'immersió lingüística. Això implica que el model lingüístic adquirit sol ser estàndard, cosa que suposa, d'una banda, una neutralització de les variacions dialectals i, de l'altra, l'absència de trets col·loquials. L'ús d'un model estàndard condiciona molt l'ús de la llengua amb persones Llcat, tal com comentarem a continuació (cf. 1.2.3. *Ús*).

1.2.2. Actitud

Dins d'aquest ampli apartat que denominem «actitud» podem trobar molt diversos condicionants que afecten l'ús potencial de la llengua en la societat. A propòsit d'això, els doctors Ramallo i O'Rourke (Universidade de Vigo) indiquen (2014):

En tot cas, és obvi que la capacitat de poder parlar una llengua, [...] no és suficient perquè una persona promogui una conversió tan rellevant en la seva vida com és el canvi de llengua. De fet, són necessàries altres variables, encara que això depengui en bona mesura de cada persona. Al costat del domini formal de l'idioma, hi ha una sèrie de condicionants que faciliten el canvi. Per exemple, una persona amb una major motivació és més probable que canviï de llengua; també és important la seguretat lingüística de cada aprenent d'una nova llengua, la seva competència lingüística o la norma social imperant en les comunitats de pràctica. Però també ho són les ideologies lingüístiques o la construcció identitària lligada a les llengües. Per això, donada la complexitat del procés, no ha d'estranyar que en termes absoluts siguin poques les persones que muden la seva pràctica lingüística [...]

En aquests aspectes, el context sociolingüístic del sud de València, com indicàvem adés (cf. 1.2. *Objectius*), no és gens favorable per al català: el castellà és la llengua majoritzada fins i tot allà on el català és la Ll i d'ús corrent de la població. Els altres aspectes indicats —motivacions, competència lingüística i identitat— depenen de cada individu de manera particular. Hi ha una àmplia sèrie de qüestions a tenir en compte quant a l'estudi de l'actitud dels neoparlants envers la llengua. La gran majoria

d'aquestes es poden derivar de la reflexió arran de les exposades per la doctora en sociolingüística Maite Puigdevall (Universitat Oberta de Catalunya) (2014):

[...] Les preguntes que ens plantegem són les següents: qui són el nous parlants (tipologies) en els diferents contextos estudiats?; com, quan i perquè aprenen aquestes llengües?; com negocien la seva legitimitat i autoritat lingüística com a membres de la comunitat on viuen, tant des del seu propi punt de vista, com des del punt de vista de la comunitat que els acull?; es consideren i els consideren parlants «autèntics» de la nova llengua que han adquirit?; quines implicacions té aquest procés per a l'accés als capitals simbòlics i econòmics lligats a la nova llengua o varietat?, i finalment, com es posicionen els nous parlants amb relació als discursos identitaris de caràcter etnonacional, en què la llengua és considerada un element essencial que defineix la pertinença a una comunitat nacional?

A propòsit de la identitat dels individus, val a dir que, segons l'enquesta duta a terme pel servei públic ARGO (2018: 18) entre el 27 de novembre i el 20 de desembre del 2017, els resultats de la qual han estat publicats el febrer del 2018, el 62,7% dels valencians se senten tan valencians com espanyols; el 25,8% se sent més espanyol que valencià; i només el 5,4% se sent més valencià que espanyol. Açò no s'ha de menystenir, en tant que la llengua és un element fonamental de definició de la identitat i, tot i que no necessàriament, una identitat espanyola sol ser lligada a una identificació amb la llengua castellana que pot tenir com a clara conseqüència la mancança de motivacions o d'interés per aprendre català o per utilitzar-lo. Rovira (2010: 31-32) sentència que

l'existència d'un valor simbòlic és, també, important. Ara bé, en aquest cas, ens referim a valor simbòlic a aquell seguit d'identificacions que els parlants tenen amb la llengua. En funció de la posició social i la trajectòria vital els individus s'identifiquen d'una manera o una altra amb la llengua —en el cas que ens ocupa el català—. Els nivells d'identificació amb la llengua poden anar d'una identificació laxa lligada a l'argument del català com a llengua pròpia del territori, a una identificació molt més potent relacionada amb un cert sentiment de país i, fins i tot, a un determinat marc ideològicopolític.

Tot plegat, en aquest apartat haurem d'esbrinar què és el que el neoparlant considera *ser catalanoparlant* i, per tant, si ell s'hi considera o no pas. Serà fonamental arribar a saber si el neoparlant considera el català com a *seu*, com a *llengua pròpia*; i en quina mesura açò és relacionat amb les identitats nacionals. També haurem de tractar de conèixer quines són les motivacions principals que mouen els parlants de L1 castellana a aprendre català —si és només per obligació i/o per utilitarisme, o bé hi ha altres motivacions de caràcter més personal. Finalment, haurem de centrar-nos en una sèrie de possibles prejudicis que configuraran en gran mesura l'actitud que es professa envers la llengua i, conseqüentment, les motivacions del seu aprenentatge i l'ús potencial que se'n fa: ens caldrà saber si troben que el català és una llengua útil, i si identifiquen avantatges i/o desavantatges en el seu coneixement; o bé si són conscients que *valencià* i *català* són la mateixa llengua o, contràriament, en neguen la unitat.

1.2.3. Ús

Tractarem de conèixer quins són els àmbits i medis on el neoparlant empra el català, amb quina freqüència d'ús, i amb quins interlocutors; així com les motivacions que troba per a utilitzar-lo però també, per contra, els inconvenients o obstacles. No podem menystenir el fet que hi ha, com a mínim, tres focus fonamentals que condicionen els usos potencials que els neoparlants poden fer de la llengua: les competències lingüístiques adquirides (cf. 1.2.1. *Coneixement*), la seua pròpia actitud i predisposició (cf. 1.2.2. *Actitud*), i el context sociolingüístic en què es troba immers. En referència a aquest darrer punt, Rovira (2010: 19) indica que:

no en tenim prou d'observar si les persones que provenen de la immigració castellanoparlants han après el català i el parlen. Perquè el fet lingüístic s'insereix en un món més complex, el dels comportaments lingüístics de la societat catalana. Això vol dir, doncs, les condicions de possibilitat per a una determinada acció social i individual. Les oportunitats personals d'utilitzar la llengua, o la predisposició per fer-ho, s'han d'emmarcar en aquest context. Per comprendre les condicions de possibilitat de la incorporació al català, cal partir, doncs, dels condicionants en els quals es produeix.

És fonamental, per tant, tenir en compte el medi sociolingüístic dels informants. Dins de l'ampli marc que esdevé el medi sociolingüístic trobem diversos factors que el configuren i condicionen els usos potencials del català per part del neoparlant. *A priori* podem pensar que un medi on la llengua estiga més normalitzada i compte amb una major presència al carrer —i, per tant, amb més oportunitats d'ús— impliquen un major ús efectiu de la llengua per part dels neoparlants. Açò es veurà reflectit en certa mesura en les respostes dels informants, si bé la seua procedència més o menys homogènia de les comarques del sud de València fa que la situació siga pareguda tot plegat. Rovira (2010: 32) afirma que «els canvis simbòlics, instrumentals i, sobretot, la incorporació en espais socials més heterogenis —per exemple l'institut, la universitat, nous marcs laborals, etc.— amb més presència del català poden generar un considerable augment dels usos formals i informals del català». Sovint, el medi social concret on el neoparlant es trobe en cada moment pot afavorir l'ús de la llengua des d'un punt de vista instrumental, de la rendibilitat del seu ús en eixa situació determinada. Segons Rovira (2010: 30):

Lligada a la dimensió instrumental anteriorment exposada —competència lingüística i la posició ocupada per la llengua en cadascun dels espais relacionals dels individus— els parlants realitzen un exercici, un càlcul, sobre els beneficis d'emprar una llengua o una altra, sobre les necessitats reals d'emprar-la. En la mesura que una llengua és percebuda com a necessària —en tots o en alguns camps— s'activaran els mecanismes que per uns condicionaments estrictament instrumentals portaran a parlar la llengua —en tots o en alguns camps—. Així, per exemple, en la mesura que el català ocupa una posició predominant en camps socials com són l'educatiu, l'administratiu i, en alguns casos, el laboral, aquesta presència preferent dibuixa una situació que facilita la percepció de la necessitat de dominar el català a l'hora de moure's —i tenir cert èxit— per aquests camps. De fet, aquest fenomen s'entronca directament amb el concepte de *pragmatisme lingüístic* articulat per Pujolar, Gonzàlez, Font i Martínez:

«El pragmatisme lingüístic el definim com aquella tendència dels individus a emprar la llengua instrumentalment per maximitzar els beneficis que es poden obtenir en els contextos relacionals viscuts com a mercats o pseudomercats. El pragmatisme es dona en els casos en què l'individu assumeix la posició hipotètica de “venedor” o d'oferta en el mercat. També el trobem quan l'individu assumeix

com a realitat donada una situació de monopoli lingüístic originat per un mercat lliurement articulat. En tots dos casos es desproblematitza l'ús lingüístic que cal adoptar per aconseguir l'objectiu de la interacció: una relació, una aproximació identitària a un determinat col·lectiu, o bé una retribució econòmica».

Amb tot, no hem de perdre de vista el fet que l'ús pragmàtic del català és un fenomen poc probable i, per tant, poc rellevant, en el context sociolingüístic que ací ens ocupa territorialment.

L'ús reiterat de la llengua en uns contextos determinats —siga per un motiu instrumental o per tria pròpia i conscient— pot arribar a general uns *habitus* que configuren l'ús dels neoparlants. Diguem que, a causa del costum, un neoparlant pot generar un hàbit pel qual reserva l'ús català per a l'àmbit educatiu —perquè fa classe en català—, per al medi de les festes del poble —perquè es vehicula en català per tradició—, i per a un grup determinat d'amistats que són Llcat. Aquests hàbits són molt importants, doncs, per a l'anàlisi dels usos que els neoparlants fan —o no fan— del català.

En última instància, amb tot, el medi lingüístic no és determinant per a l'establiment de les categories èmiques de neoparlants. Per exemple, podem trobar igualment un neoparlant compromés que haja adoptat el català en totes les facetes de la seua vida tant a Alacant com a Pedreguer. Una altra qüestió serà les dificultats que, en funció del medi, aquest tipus de neoparlant trobe en el seu dia a dia per a defendre la seua posició. Per tant, un medi social més favorable des d'un punt de vista lingüístic possiblement repercutirà en una major quantitat proporcional de neoparlants d'una categoria èmica més positiva envers el català que no pas d'una altra de més negativa; però no influirà necessàriament en la natura de les dites categories.

Una altra qüestió molt important a tenir en compte és el paper que el seu interlocutor parlant de Ll catalana hi juga. Açò és molt important perquè és també un configurant del context sociolingüístic que facilita —o no— l'ús del català per part de l'Llcast. La percepció que els Llcat tenen dels neoparlants de català Llcast, les relacions que s'hi estableixen i les actituds que hi professen resulten doncs fonamentals a l'hora de condicionar l'ús potencial que el neoparlant farà de la llengua. Josep-Maria Terricabras (2003) indica que «les condicions de poder per a l'exercici de la llibertat lingüística no poden ser mai únicament condicions individuals. Sempre són condicions socials. Per poder triar una determinada llengua, cal un context social favorable».

Sovint trobem que l'Llcat esdevé l'obstacle principal perquè el neoparlant empre el català: aquest troba en el neoparlant un model de llengua que, típicament caracteritzat per un seguiment excessiu de la normativa i per una fonètica defectuosa —manca de vocals obertes, ensordiments erronis...—, és percebut com a alié a un àmbit d'ús natural del català per a ell. Un dels efectes de la minorització lingüística que pateix el català a casa nostra és l'abast reduït de l'estàndard en la societat, i la realitat és que els Llcat parlen majoritàriament un registre col·loquial en tots els àmbits. Així doncs, aquesta lluita entre l'estàndard i el col·loquial s'accentua en el cas de l'Llcast, que identifica en els Llcat amb qui pretén interactuar un model de llengua diferent del seu. D'una banda, açò dóna lloc al típic prejudici dels Llcast que els Llcat parlen «valencià de poble», parlen «malament»; de l'altra, el neoparlant es troba en la delicada situació que parlar col·loquial li resulta difícil —perquè no el sap fer servir, de manera que no resultaria genuí; i a més a més sap que això suposa parlar amb incorreccions— però que, si no ho fa, no s'integrarà amb els Llcat i els resultarà alié. D'entre les categories de neoparlants de català que en aquest treball establim, només la dels *neoparlants plens* es caracteritza per ser capaç de fer servir un registre col·loquial —o, si més no, un model lingüístic que inclou alguns col·loquialismes— sense problemes.

A més a més, també s'observa que l'Llcat sovint pateix per empatia les eventuais dificultats del neoparlant per a expressar-se amb fluïdesa, quan és el cas. Davant d'aquest model de català que li resulta estrany i alié i de la situació d'incomoditat que es genera, l'Llcat de vegades opta per resoldre-ho adreçant-se al neoparlant en castellà, cosa que limita les oportunitats d'ús del català que el neoparlant pot tenir. En aquest aspecte, doncs, seria interessant tenir en compte la natura de les relacions que s'estableixen entre el neoparlant i el Llcat —qui, sens dubte, percep la castellanització al seu voltant i potser fins i tot hi participa—, i en quina mesura aquestes motiven el neoparlant per a usar el català o li ho impedeixen. Aquesta és una qüestió que afecta tots els neoparlants, especialment els joves —aquells amb uns coneixements mínims de català garantits per l'ensenyament obligatori. En el cas de Catalunya, Xavier Vila (2004: 280) afirma que:

el català ha avançat en força terrenys i ha guanyat en extensió: avui s'usa en més àmbits d'ús i té més parlants no nadius, més o menys ocasionals. Però el nucli central catalanòfon s'ha vist erosionat i ha perdut intensitat: hi ha menys percentatge de persones que viuen predominantment o únicament en català.

Potser això explica que la capacitat d'atracció del català hagi minvat entre les generacions joves: si els catalanoparlants viuen menys intensament en català, difícilment arrossegaran els neoparlants cap a aquesta llengua.

Amb tot, l'estudi sociolingüístic entorn de la figura de l'Llcat en contacte amb neoparlants Llcast seria un altre ampli objecte d'estudi que ben bé podria ocupar un altre treball d'investigació tot plegat; cosa que excedeix, per tant, les ambicions i intencions de la recerca que ací ens ocupa.

Finalment, també trobem com a condicionant sociolingüístic dels usos de la llengua el marcatge politicosocial que aquesta pot adquirir. Pujolar (2010: 11) indica en el seu estudi sobre la relació entre llengua i identitat en els jòvens catalans del segle XXI que «els usos lingüístics estan condicionats també per aquestes percepcions simbòliques atribuïdes tant a les llengües, en general, com als parlants d'una llengua o una altra en particular». Com hem vist adés (cf 1.2.2. *Actitud*), la llengua pot adquirir un determinat marcatge social que pot condicionar el neoparlant a usar-la o tot el contrari, fins i tot més enllà de les seues pròpies conviccions o actituds envers aquesta.

1.3. *Marc teòric*

1.3.1. Concepte de *neoparlant*

No podem encetar cap mena de reflexió entorn de la figura del neoparlant de català sense plantejar-nos, primer de tot, què és un *neoparlant*. Aquest concepte, que *a priori* pot semblar senzill, no és, en realitat, gens ni mica fàcil de definir per a la sociolingüística.

Puigdevall (2014: 5) ens mostra que, en el cas de l'ús del terme aplicat a la llengua gallega, per a Ramallo i O'Rourke (2014):

el concepte de *neofalante* és una categoria èmica que circula en la mateixa comunitat i que defineix els nous parlants de gallec [...] que han adoptat aquesta llengua d'adults, d'una manera conscient, i que, a més, se senten compromesos amb la llengua i han abandonat gairebé completament els usos d'espanyol.

D'altra banda, fan referència als *neoparlants potencials* com a aquells qui «en principi presenten totes les condicions perquè el puguin parlar [el gallec], però en canvi no ho fan».

Tot plegat, hem de tenir en compte que el concepte de *neoparlant* no està instaurat clarament en la sociolingüística contemporània, de manera que bé podria ser emprat per a referir-se a qualsevol castellanoparlant que tot simplement ha adquirit els coneixements per a parlar una nova llengua minoritària per qualsevol mitjà; bé per a referir-se exclusivament als qui adquireixen la nova llengua com a seua amb una conseqüent presa de consciència identitària que el condueix a una voluntària substitució del castellà en la generalitat de la seua vida. Ara per ara, els principals diccionaris normatius de la nostra llengua —DIEC2⁴ i DNV⁵— no compten amb una entrada per a aquest terme. Tampoc no el trobem en el Termcat⁶. Segons Maite Puigdevall (2014),

Considerem *nous parlants* [*neoparlants*] els parlants no nadius de llengües o varietats locals en diferents contextos, o sigui, els parlants que no l'han après en família, sinó al llarg de la seva trajectòria vital en la segona socialització, sia en contextos formals o educatius, o informalment en comunitat.

No és gens fàcil d'establir una definició del concepte des d'un punt de vista estrictament lingüístic: potser hauríem d'establir alguna mena de gradació que fóra capaç de mesurar a partir de quin nivell de coneixement de la llengua ens podem prendre la llicència de considerar algú com a coneixedor d'aquesta, i ja no pas com a aprenent —si prenem el coneixement de la llengua com a eix mesurador principal—, o a partir de quina proporció d'ús diari de la llengua podem dir que algú n'és parlant —si prenem l'ús com a eix mesurador principal, cosa que en aquest treball considerarem més adequada. És important que tinguem en compte ací que el coneixement de la llengua, en realitat, no es pot prendre com a tret definidor del concepte de neoparlant. Conèixer una llengua, al cap i a la fi, no defineix un individu com a *parlant*, sinó com a *parlant potencial*. En aquest sentit és interessant el concepte d'*aprenent* o *estudiant*, en tant que l'individu

⁴ Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (2a edició).

⁵ Diccionari Normatiu Valencià de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

⁶ Centre de Terminologia de l'IEC i de la generalitat de Catalunya.

possiblement no es considerarà parlant de la llengua, tot i estar adquirint-ne coneixements, fins que no arribe a dur a terme un ús efectiu d'aquesta amb parlants Ll1. Aquesta percepció estàtica de la natura d'*aprenent* o de *neoparlant* dificulta el pas de la primera consideració a la segona. En la majoria de casos, de fet, les entrevistes ens deixaran entreveure que, efectivament, la majoria dels individus tenen una concepció estàtica del fet de ser aprenent o neoparlant del català: conceptualitzen aquestes dues realitats com a estats i no pas com a fases d'un procés lineal.

Amb tot, tal com podem deduir, el concepte de *neoparlant* té inherentment unes implicacions de caire sociolingüístic, lligades a l'ús que se'n fa, que van molt més enllà del coneixement formal de la llengua. Açò fa que l'aplicació del terme per a cada individu es veja condicionada per d'altres factors que no són estrictament lingüístics, com ara la percepció que l'individu té de si mateix en tant que parlant, o la percepció que els parlants Ll1 de la llengua en qüestió tenen respecte d'aquest. Comptat i debatut, es tracta d'una sèrie de factors que condicionen, a la fi, la legitimitat que s'atorga al neoparlant: tant aquella que ell s'atorga a si mateix com aquella que li atorguen els altres.

En aquest treball prendrem l'ús com a tret diferenciador: serà açò, més que no pas el coneixement de la llengua o l'actitud envers aquesta, el que serà a la base de la configuració de les diferents categories de neoparlants. Considerarem neoparlants els Ll1cast que són capaços de fer un ús efectiu de la llengua catalana en situacions comunicatives concretes. D'altra banda, podrem comprovar com unes determinades dades sobre el coneixement de la llengua i l'actitud que s'hi professa s'agrupen sempre de manera prototípica entorn de cada categoria de neoparlant establerta en funció de l'ús de la llengua; i difícilment trobarem casos de neoparlants on l'ús que fa de la llengua no es corresponga amb el nivell de coneixements i l'actitud cap a la llengua que, prototípicament, acompanyen l'ús —quantitatiu i qualitatiu— de la llengua que fa.

El *neoparlant*, al cap i a la fi, és considerat ací com l'individu que fa servir una Ll2. Hem d'entendre que «fer ús» de la llengua exclou els usos imaginats, els propis de l'àmbit acadèmic —a classe o en un curs d'eixa llengua, per exemple—, o els petits canvis de codi puntuals: aquestes temptatives d'ús són més aïna pròpies d'un pre-neoparlant. El neoparlant assoleix un ús efectiu de la llengua, realment comunicatiu, encara que siga breu i circumscrit a contextos molt concrets o reduïts.

A banda de l'ús, hi haurà una sèrie de trets sobre el coneixement de la llengua i l'actitud envers aquesta que configuraran la figura del neoparlant de català de L1 castellana. Serà important tenir en compte l'actitud que es té envers el català en tant que aquest és una llengua minoritzada, de manera que *a priori* esperem que el neoparlant tinga una voluntat explícita d'aprendre i emprar la llengua malgrat aquesta situació, cosa que implica una actitud positiva —ser neoparlant d'anglès, per exemple, no implica necessàriament cap actitud determinada envers aquesta llengua, en tant que llengua majoritzada de què es fa un ús quasi completament instrumental. Quant al coneixement de l'idioma, hauríem de destriar a partir de quin nivell de coneixement un individu pot arribar a exercir de manera efectiva com a neoparlant d'una L2 —en el nostre cas, del català. Podem considerar com a neoparlant una persona que fa servir el català de manera efectiva en una situació comunicativa molt bàsica i senzilla —que només l'exigeix, per exemple, un nivell de coneixement de català d'un A1 segons el MECRL—, però que té uns coneixements tan minsos que no és capaç de seguir fent servir l'idioma quan la situació comunicativa es complica un poc més? Aquesta qüestió, sens dubte, ens obri un ampli camp d'estudi que excedeix els límits d'aquest treball i que ben bé hauria de ser presa en compte en futures investigacions.

1.3.2. Categories èmiques

En tant que la disciplina sociolingüística té diferents aplicacions i motivacions d'estudi en funció de cada llengua, i que el concepte de *neoparlant* té unes implicacions sociolingüístiques fonamentals per a la seua definició i estudi, podem considerar que la interpretació del concepte de *neoparlant* és relativa en funció de la llengua a què s'aplique.

En el cas d'una llengua com ara l'anglès, *lingua franca* del món globalitzat en què vivim actualment i que ja compta amb més parlants que la tenen com a L2 que no pas com a L1, possiblement hauríem d'estudiar, per exemple, els perfils dels neoparlants que l'aprenen des del seu país, com a llengua estrangera; o dels qui l'aprenen de manera natural mitjançant una immersió lingüística en algun dels territoris on es parla. Segurament l'ús de l'anglès seria una cosa quasi obligada fins i tot per a aquells neoparlants de L2 anglesa que romanen a casa seua però que troben milers de turistes

visitar la seua terra setmanalment; i potser ni tan sols pagaria la pena aturar-se a estudiar l'actitud que els neoparlants puguen tenir envers aquest idioma, el qual domina les relacions internacionals del món sencer. A casa nostra, en un context de minorització, fàcilment trobarem neoparlants que tenen un més que acceptable coneixement del català però que mai no l'utilitzen, i que fins i tot hi tinguen una actitud negativa i carregada de prejudicis. Així doncs, en aquest treball desglossarem i categoritzarem el concepte a través d'una sèrie de categories èmiques útils i pròpies de la llengua catalana.

L'èmic és un terme encunyat per l'estatunidenc Kenneth Lee Pike. Aquest lingüista i antropòleg el creà arran de *phonemic*, i com a oposat al concepte d'ètic —creat arran de *phonetic*. Aquests conceptes primerament feien referència, respectivament, a la diferenciació de l'estudi dels fonemes de cada llengua respecte de l'estudi dels sons en general. Així, segons ell, només els parlants Ll d'una llengua tenen autoritat per a interpretar els valors semàntics que els sons adquireixen en el seu idioma —és a dir, des d'un punt de vista èmic, intern, d'aquesta llengua; per oposició a un punt de vista ètic, extern, d'algú que no n'és parlant Ll. Aquesta aproximació a l'estudi del fet lingüístic de manera condicionada pel context l'allunyà del llavors creixent corrent generativista encapçalat pel seu cèlebre compatriota Noam Chomsky.

Pike defengué alhora que aquesta diferenciació, creada inicialment per a l'estudi lingüístic, és en realitat aplicable també per a la descripció de qualsevol comportament humà en societat dins d'una cultura determinada (1967: 37):

It proves convenient —through partially arbitrary— to describe behavior from two different standpoints, which lead to results which shade into one another. The etic viewpoint studies behavior as from outside of a particular system, and as an essential initial approach to an alien system. The emic viewpoint results from studying behavior as from inside the system. (I coined the words *etic* and *emic* from the words *phonetic* and *phonemic*, following the conventional linguistic usage of these latter terms. The short terms are used in a analogous manner, but for more general purposes.)⁷

⁷ Traducció: «Resulta convenient —tot i que parcialment arbitrari— descriure el comportament tot partint de dos punts diferents, que ens condueixen a resultats que se superposen entre ells. El punt de vista ètic estudia el comportament d'un sistema particular des de l'exterior, i esdevé l'acostament inicial essencial a un sistema alié. El punt de vista èmic implica l'estudi des de l'interior del sistema. (Vaig encunyar els

És evident que el doble caràcter social i lingüístic que té aquest treball fa que l'establiment d'una sèrie de categories èmiques pròpies i vàlides per a la cultura i llengua catalanes en particular ens resulte especialment productiu i interessant. Rubén Páez fa una interpretació interessant d'aquesta categorització, només tres anys després de la publicació de l'obra de Pike (1957):

El análisis ético es lógico, clasificatorio y abstracto. Es un análisis no estructural que versa sobre clases, sistemas, tipos en una forma general, abstraídos de los sistemas lingüísticos de que forman parte. Los elementos émicos son estructurales, válidos sólo para una cultura o una lengua; son los componentes, las “unidades” del sistema cultural o lingüístico. Los elementos émicos son descubiertos, no inventados (es decir, tienen una realidad en cuanto a la conducta, una realidad psicofísica). El análisis ético es sólo una tentativa, que se sabe inadecuada, para llegar al análisis émico que descubre los elementos básicos en una lengua, su funcionamiento, sistematización y ordenación.

Així doncs, podríem atrevir-nos a considerar que el fet d'esdevenir neoparlant és, en certa manera, el pas de l'ètic a l'èmic: el fet de començar a ser capaç de fer part de la societat catalanoparlant de manera activa, d'introduir-s'hi, tot tenint una consideració i judici propis entorn de la llengua, i una presència social com a parlant de català que es pot advertir en el seu entorn per les relacions que estableix. L'aplicació d'aquesta metodologia per al cas de l'èuscar per Ane Ortega (2014), tal com indica Puigdevall (2014: 5), implica l'establiment d'una sèrie de categories èmiques que «indexen identitats que representen un contínuum d'autenticitat i que mostren com els mateixos parlants es consideren o no parlants legítims». Per tant, l'establiment de categories èmiques ens permet, a la fi, arribar a una mena de mesurament de l'*autenticitat* o *legitimitat* del neoparlant en tant que parlant de català des d'un punt de vista lingüístic-científic, més enllà de la pròpia percepció del neoparlant o de la dels altres.

Ací cal fer un aclariment força important: el pas de l'ètic a l'èmic que suposa esdevenir neoparlant no és un procés equivalent al de convertir-se en L1cat. El neoparlant

termes *etic* i *emic* arran dels mots *phonetic* i *phonemic*, tot seguint l'ús convencional d'aquests darrers en lingüística. Els termes curts són emprats de manera semblant, però amb objectius més generals»).

és una figura sociolingüística intrínsecament diferent i autònoma, i l'assoliment del seu exercici ple com a tal no equival a tenir un coneixement de la llengua ni a fer-ne un ús iguals als d'un L1cat prototípic. Tampoc no implica tenir la mateixa actitud cap al català que els L1 cat. De fet, en la categoria dels neoparlants plens que a continuació veurem (cf. 2.1. *Neoparlants plens*) trobarem individus que possiblement tenen un major coneixement del català que els L1cat, que en fan un ús —com a mínim— equivalent, i que hi professen una actitud igual o millor que aquests. De fet, no hem de perdre de vista el fet que, en el cas d'una llengua minoritzada com és el català, el L1cat prototípic no és aquell que domina perfectament tots els registres lingüístics i fa servir la llengua en tots els contextos, sinó més aïna aquell que fa servir el col·loquial quasi sempre perquè no domina l'estàndard, canvia al castellà en molts contextos d'inseguretat lingüística, i en alguns casos fins i tot pateix autoodi.

1.3.3. Teoria del Prototip

La Teoria del Prototip va estar plantejada per primera vegada per la psicòloga nord-americana Eleanor Rosch (en la seua publicació *Natural categories*, 1973), i ha estat emprada i posada en valor per algunes de les figures cabdals de la Lingüística Cognitiva, com ara Lakoff o Langacker. Aquesta teoria planteja que les categories cognitives en què els éssers humans classifiquem el coneixement que obtenim del món estan configurades per una sèrie de trets prototípics: de característiques que les defineixen preeminentment. Els elements de la categoria que s'adien més a les característiques prototípiques d'aquesta n'esdevenen els elements centrals o prototips; mentre que els elements que no a compleixen tantes de les característiques prototípiques de la categoria n'esdevenen elements perifèrics.

Aquesta teoria ens resulta molt útil per a la configuració de les categories èmiques que volem establir (cf. 1.2. *Objectius*). La gran quantitat de trets a tenir en compte en aquesta faena fa que la fixació d'uns màxims o mínims, que configuren de manera taxativa els límits de cada categoria i que permeten la classificació de totes les natures de neoparlants que puguem trobar arran de les entrevistes, siga una tasca gairebé impossible. Sempre trobarem algun tret d'alguns neoparlants que farà que no puguem classificar-los en una categoria o en una altra de manera exclusiva. És per això que paga la pena de

configurar aquestes categories, no com a calaixos tancats impermeables, sinó com a distincions permeables d'un contínuum: entre el negre i el blanc, una mar de grisos. Així, arran dels resultats de les entrevistes, haurem d'identificar una sèrie de trets prototípics —aquells que més es repetisquen— per a cadascun dels paràmetres sociolingüístics treballats —coneixement, ús i actitud—, i d'altres de perifèrics que seran a la frontera entre una categoria i una altra.

1.4. Metodologia

La metodologia duta a terme en aquest treball consisteix en l'elaboració d'una entrevista sociolingüística⁸ que és plantejada a un conjunt d'individus de diverses edats —un total de vint entrevistats— però que aconsegueixen tres condicions: són de L1 castellana, saben català, —tenen un nivell de llengua estimat d'un B1, tal com hem concretat anteriorment (cf. 1.2.1. *Coneixement*)— i són del sud del País Valencià. Prèviament a açò s'ha dut a terme un buidatge de bibliografia entorn de la figura del neoparlant i estudis precedents i semblants que ja se n'han fet, a fi de ser presa de contacte i inspiració per a tractar amb aquesta figura i les problemàtiques que ens planteja.

La mostra d'informants, com indicàvem adés (cf. 1.2. *Objectius*), és triada arbitràriament per tal cobrir tot un espectre de tipus de neoparlants previsibles potencialment arran de les seues respostes a les preguntes plantejades⁹.

La interpretació de les dades obtingudes ens permetrà discernir quines categories èmiques de neoparlants de L1 castellana podem establir, i quines són les característiques prototípiques que les configuren.

1.4.1. Configuració de l'entrevista

Quant a la natura de les preguntes (cf. *Annex 1*) que configuren l'entrevista duta a terme, la primera de les preguntes formulades ens permet, si més no, esbrinar quina és l'autoritat

⁸ Veure *Annex 1*.

⁹ La identitat dels entrevistats no és revelada en el treball per a preservar llur privacitat. En comptes dels seus noms, els entrevistats són identificats numèricament. Jo, com a autor del treball, sóc l'únic coneixedor de la correspondència entre la identitat numèrica dels entrevistats i els seus noms reals.

èmica que els entrevistats s'atorguen a ells mateixos en tant que parlants de català. Les preguntes de la 2 a la 6 ens permeten obtenir dades sobre el coneixement de la llengua que l'entrevistat té. Amb tot, les dades sobre el seu coneixement de llengua les obtenim més aïna arran de l'observació del seu model durant l'entrevista, i aquestes preguntes sobre els seus estudis en català o les seues motivacions responen alhora —i de manera molt considerable— a qüestions actitudinals. Les preguntes de la 7 a la 14 tracten d'esbrinar quin és l'ús que l'entrevistat fa del català: quantitat, contextos i hàbits determinats. Finalment, les preguntes de la 15 a la 21 són purament actitudinals: ens permeten obtenir informació sobre la percepció que l'entrevistat té de la llengua, com ara si troba que és útil o no, si creu que paga la pena aprendre-la, si considera que és un element identitari propi, o si sap que *valencià* i *català* són una mateixa llengua.

L'entrevista és feta cara a cara amb els entrevistats, i sempre és formulada en català sense excepció. Les respostes són transcrites a ordinador a l'acte, i no hi considerem necessari l'enregistrament sonor.

Sovint els entrevistats contenen anècdotes i experiències pròpies relacionades amb algunes de les preguntes plantejades, especialment quant a aquelles referides a l'ús i la interacció que tenen amb altres persones en català. Aquestes són transcrites igualment tot i que no solen aportar una informació rellevant *per se*, sinó que il·lustren respostes anteriors que també han estat arreplegades.

És especialment conflictiva la pregunta 20, on, preguntats si consideren que el català és «seu», molts demanen una explicació més acurada de la pregunta. Tanmateix, se'ls diu que la interpretació de la pregunta, així com la seua resposta, és lliure; ja que això també és determinant per a la configuració de les categories èmiques.

S'ha de tenir en compte que, tot i fer referència en aquest treball a la nostra llengua com a *català*, en l'entrevista hi fem referència com a *valencià*, a fi d'evitar possibles animadversions previsibles per part d'alguns dels entrevistats. A més, les possibles errades gramaticals que es poden trobar en les respostes no són involuntàries, sinó que es tracta de la transcripció fidel de les respostes que els entrevistats han donat fil per randa.

2. Anàlisi

Els resultats de les entrevistes dutes a terme ens permet establir una diferenciació arbitrària de quatre categories èmiques de neoparlants de L1 castellana. Podem identificar fàcilment dos pols oposats, un de positiu i negatiu, de màxima i mínima adopció del català com a llengua pròpia, respectivament. Entre aquests pols podem diferenciar altres dues categories, configurades per una sèrie de trets prototípics que van variant de manera progressiva.

Com hem indicat anteriorment (cf. 1.3.1. *Concepte de neoparlant*), és l'ús allò que ens fa definir fonamentalment les diferents categories de neoparlants que ací establim. Així doncs, catalogarem com a *neoparlants* dues de les categories destriades, on sí que identifiquem un ús —sempre declarat pels entrevistats, això sí— de la llengua; i com a *pre-neoparlants* i *coneixedors hostils* les altres dues categories, on no hi ha un ús efectiu del català —si bé sí que s'acompleix el factor coneixement. El coneixement és un dels dos paràmetres sociolingüístics —l'altre és l'actitud— que és condició *sine qua non* —tot i que mai no és suficient— perquè, en algun moment, els pre-neoparlants i els coneixedors hostils puguin accedir a un ús efectiu de la llengua i, així, acabar esdevenint neoparlants. Tanmateix, podem imaginar altres natures de pre-neoparlants possibles que ací no hem tingut en compte a causa de la reduïda extensió del treball. Per exemple, podem pressuposar l'existència de pre-neoparlants amb una actitud molt positiva però sense coneixements de la llengua; o fins pre-neoparlants que a compleixen tots dos paràmetres —bon coneixement de la llengua i actitud positiva— però que, per vergonya o per un gran condicionament pragmàtic i social, no arriben a atrevir-se a fer ús de la llengua ni tan sols en situacions de seguretat lingüística.

Parem atenció al fet que la classificació duta a terme —el fet de considerar l'existència de *pre-neoparlants*, individus que encara no són neoparlants però que estan en procés d'esdevenir-ho— i l'aplicació de la Teoria del Prototip contribueixen a la conceptualització processual —i no pas estàtica— de la realitat del *neoparlant*, tal com adés indicàvem (cf. 1.3.1. *Concepte de neoparlant*). Així doncs, cada tipus de pre-neoparlant que podem identificar en funció dels paràmetres sociolingüístics que a compleix —o no— tindrà un grau diferent de possibilitats d'acabar esdevenint neoparlant. En el cas dels coneixedors hostils, a l'últim, trobem una actitud negativa

explícita envers el català que fa que els seus coneixements no siguem prou ni per a poder considerar-los com a pre-neoparlants —al cap i a la fi, neoparlants en potència— de la nostra llengua —són al punt de partença del procés, encara no l'han encetat.

2.1. Neoparlants plens

Aquesta categoria és composta pels neoparlants que han dut a terme un major grau d'adopció de la llengua catalana com a pròpia. Responen sempre a les preguntes de l'entrevista en català de manera natural. Es consideren a ells mateixos plens parlants de català, i normalment l'aprenentatge de la llengua ha estat duta terme de manera voluntària —o com a complement a l'ensenyament obligatori per als neoparlants més joves, que han après el català a escola— i ha implicat una immersió lingüística en ambients catalanoparlants, i l'establiment de relacions amb parlants Llcat. Així, s'atorguen a ells mateixos l'autoritat èmica que els correspon: saben que *són* parlants de català pràcticament a tots els efectes. La seua principal motivació per a l'aprenentatge de la llengua sol ser lligada a motius identitaris: aquests neoparlants tenen clar que la llengua fa part de la cultura comuna de tots els valencians i, de fet, solen sentir-se valencians més aïna que no pas espanyols.

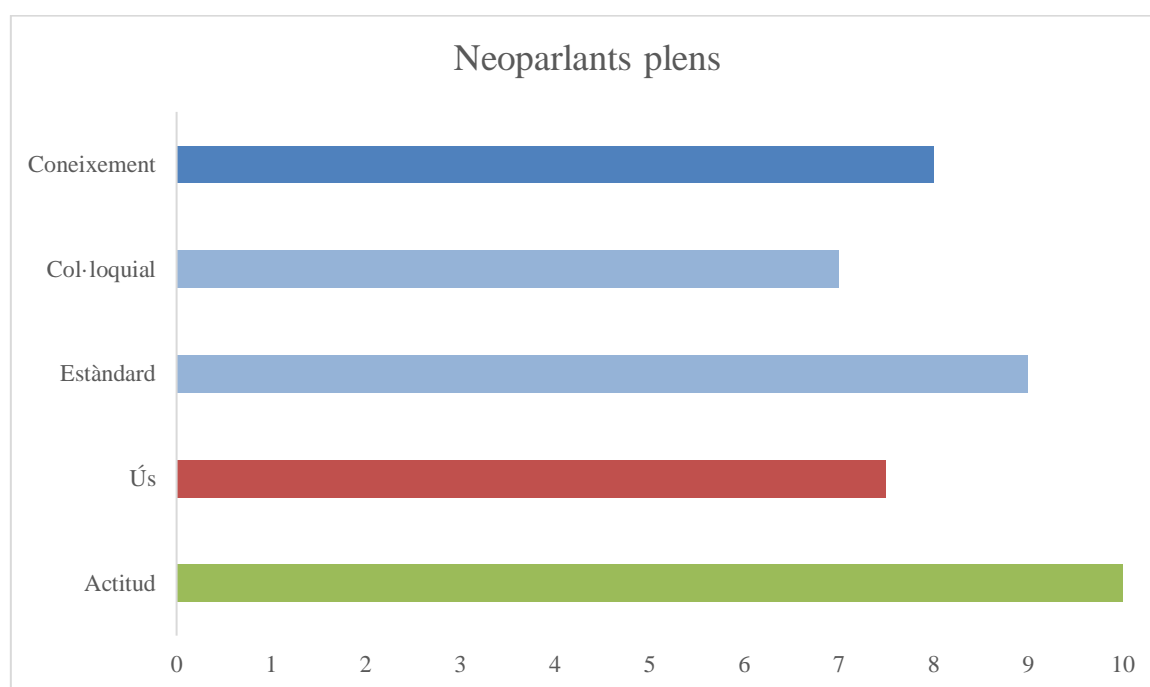
Aquests neoparlants solen tenir un títol oficial de llengua catalana de nivell C1, si bé el model lingüístic que presenten sol incloure trets col·loquials o no propis d'un registre estàndard a causa de la seua interacció habitual amb parlants Llcat. Amb tot, aquests neoparlants fan ús d'un registre estàndard amb la facilitat pròpia de qui ha adquirit primerament aquest model de llengua. Tenen una bona percepció respecte del seu propi nivell de llengua.

La seua actitud cap a la llengua és positiva en tots els sentits: la consideren útil en tant que llengua amb què poder expressar-se d'una manera que els és pròpia i els defineix i diferencia dels altres pobles, i no troben que el seu coneixement pugui suposar mai cap desavantatge, ans al contrari. Tenen sempre clar que el valencià és català, i els sol resultar indiferent l'ús d'un terme o de l'altre per a referir-s'hi.

Solen fer ús de la llengua en una diversitat d'àmbits relativament ampla: a la feina o estudis, però també tenen amistats en català i fins i tot tracten d'introduir la llengua amb les seues relacions d'amistat i família que tradicionalment han estat en castellà —malgrat

les dificultats que suposa un medi sociolingüístic com ara el sud de València. Fins i tot, en funció de la natura del seu interlocutor castellanoparlant, de vegades segueixen parlant-hi conscientment i expressa en català —no canvien al castellà. Aquest és el tret diferenciador més destacable respecte de la resta de categories èmiques que establim, ja que trobarem que els neoparlants de les altres categories fan un ús molt reduït de la llengua. També fan servir la llengua de manera quotidiana i amb normalitat en Internet.

Tot plegat, aquests neoparlants tenen una relació amb la llengua catalana estreta, cosa que ens fa concloure que han assolit un nivell d'autoritat èmica màxim.

2.2. Neoparlants pragmàtics

Aquests neoparlants responen normalment a l'entrevista en català, si bé es veu clarament que no hi són plenament còmodes. Contràriament al que potser podríem pensar *a priori*, aquests neoparlants no solen considerar-s'hi: argumenten que per a *ser* catalanoparlants cal que aquesta siga la llengua materna de l'individu, i emprar-la de manera quotidiana. De fet, la majoria argüeix que tenen una mala percepció respecte del seu propi nivell de llengua. Així, podem dir que aquests neoparlants s'atorguen una autoritat èmica menor a aquella que els correspondria realment a la llum dels resultats de les entrevistes i la conseqüent caracterització d'aquesta categoria. Tanmateix, la realitat és que aquests

neoparlants demostren un domini del registre estàndard bastant acceptable, d'acord amb els títols oficials de llengua catalana que solen haver obtingut —o bé pretenen obtenir.

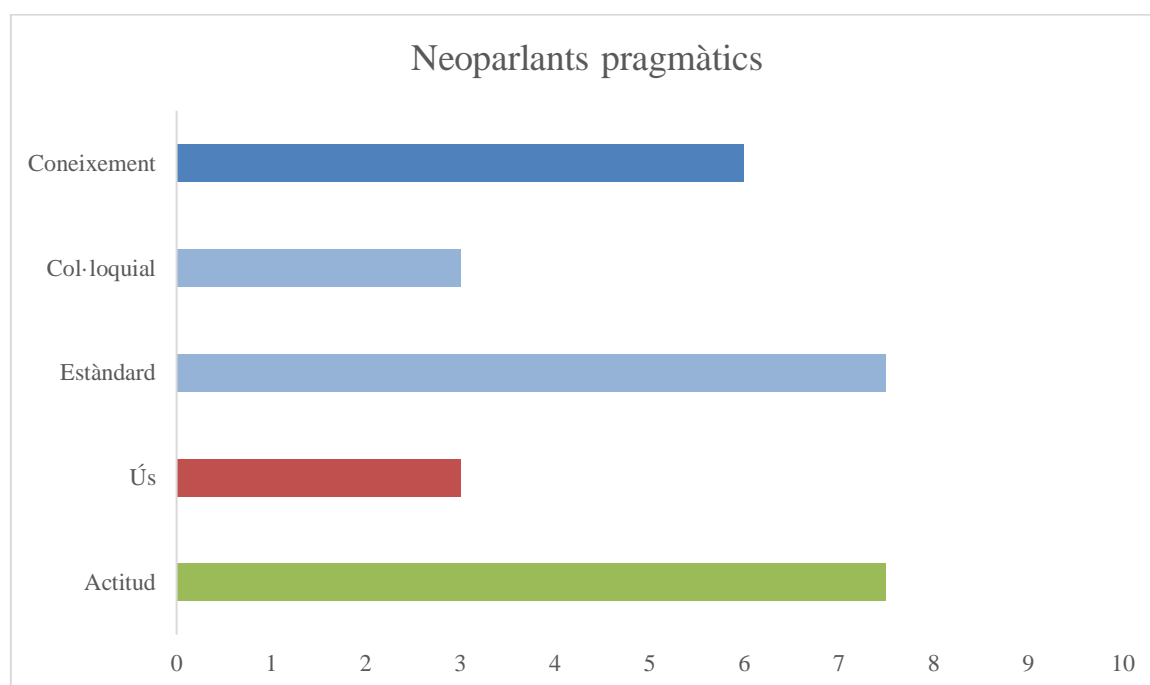
La motivació que troben per a aprendre la llengua sol estar condicionada per motius acadèmics i laborals, si bé tenen en compte en tot moment la importància de la llengua com a bé cultural propi que vehicula la identitat dels valencians, de què se senten responsables. Així, trobem que, tot i haver afirmat que no es consideren a ells mateixos com a catalanoparlants, sí que consideren que el català és *seu*. Tot plegat, l'actitud cap a la llengua és sempre positiva, i troben que aquesta és tan útil com qualsevol altre idioma. La seua identitat nacional sol ser l'espanyola, compartida sovint amb la valenciana; o bé declaren no tenir cap identitat nacional definida o que eixa és una qüestió que els té igual. Tenen clar que el valencià és català i, tot i que no els resulta estranya o aliena la denominació *català*, ells solen preferir el terme *valencià* perquè el senten més proper —perquè és la denominació a què han estat exposats des de sempre normalment— i adequat al context que els envolta.

Allà on trobem la principal diferència amb la categoria anterior és en l'ús: malgrat l'actitud positiva cap a la llengua, el coneixement efectiu d'aquesta i, fins i tot, la voluntat explícita de fer-la servir, el medi sociolingüístic tan agressiu que envolta aquests neoparlants en el seu dia a dia i la manca de cap relació o contacte amb ambients catalanoparlants fa que l'ús que aquests fan de la llengua siga ínfim. Aquesta és la principal lamentació que aquests neoparlants exposen: no empren la llengua tant com voldrien perquè, tot i que els agradaria, no tenen oportunitats reals per a fer-ho. No tenen contacte habitual amb cap Llcat, i encara es veuen molt menys capaços de fer-la servir amb castellanoparlants.

És en aquesta categoria de neoparlants on trobem que la influència de la percepció de Llcat amb qui interactua és més important (cf. 1.2.3. Ús). *A priori*, podem pensar que aquests neoparlants sí que fan servir en català quan s'adrecen a ells en català, mentre que tenen més dificultats en altres situacions. Açò queda corroborat per les entrevistes: fan servir el català quan algú s'adreça a ells en català i, fins i tot, quan ells s'han d'adreçar a algú que saben que és Llcat. És a dir, en situacions de seguretat lingüística, on saben que l'ús del català no els suposarà cap conflicte. En aquests casos, aquests neoparlants són favorables a l'ús del català. A banda d'aquestes situacions, el principal àmbit on potser fan servir la llengua, arran d'un *habitus* creat, és el laboral, quan escau —però sols de

manera puntual. Trobem, per tant, que l'ús que aquests neoparlants fan del català està força condicionat pel context comunicatiu en què es troben. Malgrat aquest ús reduït, valoren molt positivament quan els L1cat s'adrecen a ells en català, i els sap greu quan aquests canvien al castellà perquè consideren que és la seua pròpia culpa el fet de no ser capaços de mantenir una conversa en català amb l'L1cat —cosa que, d'altra banda, és falsa, perquè sí que són capaços; heus ací la influència negativa de la percepció de l'L1cat sobre aquests neoparlants, que no arriben a ser percebuts com a catalanoparlants plens. L'ús a la Internet i les xarxes socials és també reduït en aquest grup de neoparlants.

Tot plegat, aquests neoparlants tenen una certa autoritat èmica en llengua catalana, a què arriben pel bon coneixement de la llengua i per l'actitud positiva que els fa sentir-la com a pròpia i veure-la com a tret necessari i diferenciador de la nostra societat. Amb tot, l'ús efectiu que en fan és tan reduït que no arriben a assolir una autoritat èmica tan considerable com la de la categoria anterior.

2.3. *Pre-neoparlants*

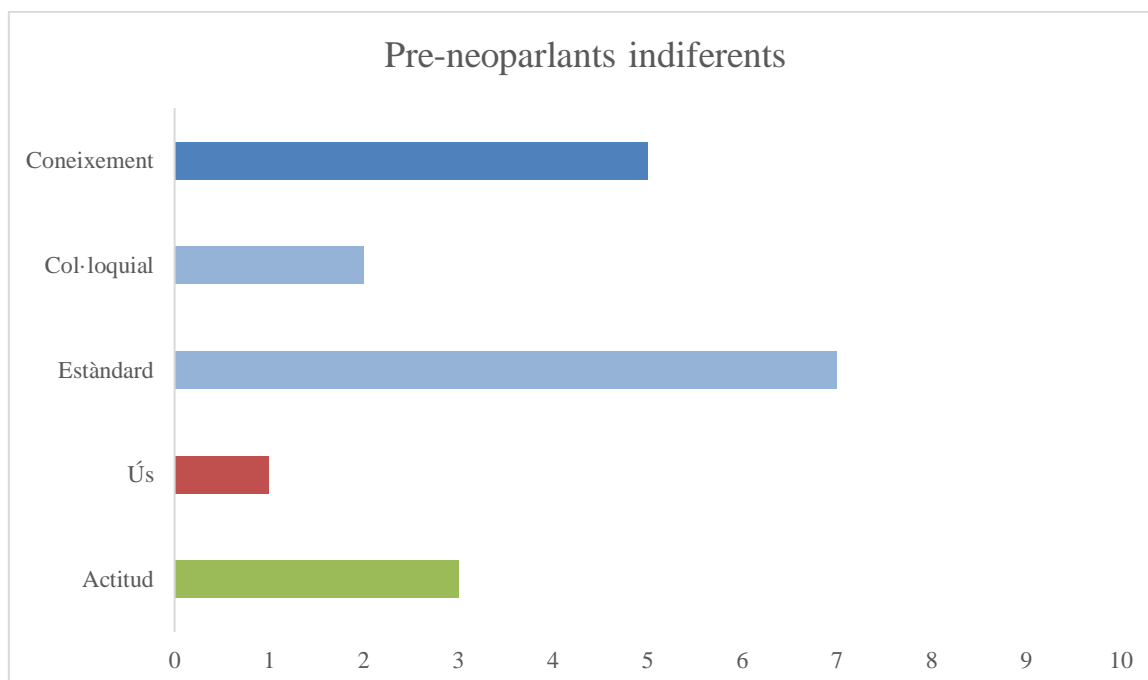
Aquests individus responen l'entrevista normalment en castellà, si bé introdueixen fragments del seu discurs en català de vegades, sobretot quan es tracta d'una resposta que reproduïx les paraules que li acaben de ser plantejades en la pregunta. Tal com els

neoparlants pragmàtics, no es consideren catalanoparlants perquè no és la seua llengua d'ús quotidià. Tanmateix, en aquest cas la negació d'autoritat èmica que duen a terme amb ells mateixos sí que és justificada i concorda més amb aquesta categoria i les seues característiques prototípiques. Tenen una percepció negativa del seu propi nivell de llengua, cosa que normalment es correspon amb la realitat parcialment. Tanmateix, tot i no posseir cap títol oficial de llengua catalana, solen manifestar la voluntat d'obtenir-lo.

La motivació principal que tenen per a aprendre la llengua és utilitarista: comprenen que es tracta d'un complement curricular que afecta positivament les seues oportunitats laborals al nostre territori i que, a més, és requisit per a la funció pública. Tanmateix, no consideren que el català tinga una utilitat real més enllà d'això, com a vehiculant d'una identitat ni de la nostra societat. Per tant, no manifesten una actitud negativa explícita envers la llengua, però en certa manera no consideren que la seua presència, aprenentatge, requeriment i ús siguin imprescindibles o necessaris de cap manera. Solen sentir-se espanyols i no consideren que el valencià siga *seu*. Amb tot, tenen clara la unitat de la llengua però prefereixen la denominació *valencià* per sobre de *català*. Tot plegat, trobem que l'aspecte actitudinal conforma la principal diferència entre els neoparlants pragmàtics i aquesta categoria.

L'ús que fan de la llengua és encara més reduït que en el cas dels neoparlants pragmàtics; de fet, és pràcticament inexistent. Això va en concordança amb la diferència d'actitud que hem pogut trobar-hi: aquests individus conceben la llengua com un tret folklòric i no li confereixen més utilitat que la de ser símbol dels valencians, de manera que trobem que, a la pràctica, no la fan servir ni tan sols en les situacions de seguretat lingüística, on saben que el seu interlocutor és Llcat. Fet i fet, això també és motivat per la inseguretat que els produeix el seu baix nivell de llengua. Admeten que els Llcat amb què parlen s'adrecen a ells en castellà, cosa que els sap greu però que facilita la comunicació perquè, en català, els costa expressar-se. L'ús del català per part d'ells a la Internet i les xarxes socials és igualment nul.

Tot plegat, trobem que l'autoritat èmica que podem atorgar a aquest grup és mínima, ja que no va més enllà de la comprensió de la llengua i de contactes puntuals i breus amb aquesta.

2.4. Coneixedors hostils

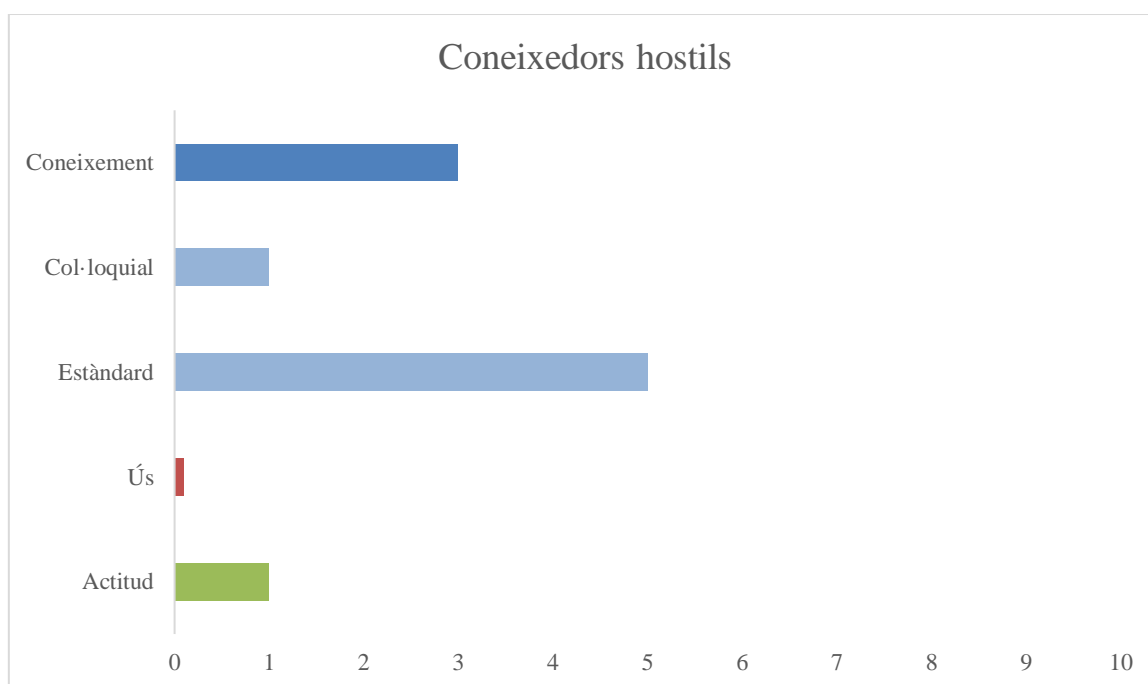
Aquests individus responen a l'entrevista sempre en castellà, i en cap cas no utilitzen el català. No es consideren catalanoparlants perquè no és la llengua que fan servir normalment. Aquesta negació de cap autoritat èmica encaixa perfectament amb la realitat d'aquesta categoria. Preguntats sobre la percepció que tenen del seu propi nivell de llengua, no solen qualificar-la perquè, directament, addueixen que no la fan servir. Com a entrevistador, no puc estimar quin és el seu veritable nivell de llengua catalana perquè no la fan servir, i només sé que sí que saben català perquè m'entenen a la perfecció. No posseeixen cap títol oficial de llengua catalana, i senten com a obligació haver d'obtenir-lo per a ser competents en l'àmbit laboral al nostre territori.

Saben català perquè a escola era obligatori, però no han dut a terme cap altre aprenentatge de la llengua més enllà d'aquest, i haver d'acreditar-ne un nivell els sembla innecessari. No consideren el català com a llengua pròpia de cap manera, en tant que se senten principalment espanyols i argüeixen que aquesta identitat es vehicula exclusivament en castellà. No senten el català més seu que qualsevol altra llengua estrangera. A més, consideren que el català és inútil si ja comptem amb el castellà i amb d'altres llengües més esteses territorialment, com ara l'anglès. En tot cas, concedeixen que saber català, tot i que no suposa cap avantatge més enllà del fet de conèixer una altra

llengua, tampoc no pot suposar mai cap desavantatge —en tot cas, una inutilitat. Tot plegat, trobem en aquesta categoria una actitud molt negativa envers la llengua catalana.

L'ús, tal com podem esperar, és inexistent per part d'aquests individus. No el fan servir mai, en cap àmbit, perquè el consideren innecessari; de manera que parlen en castellà sistemàticament fins i tot quan algú se'ls adreça en català.

Comptat i debatut, trobem que els individus que fan part d'aquesta categoria no tenen cap autoritat èmica sobre la llengua catalana: l'ús inexistent que en fan, els coneixements mínims que en tenen i l'actitud negativa que deriva gairebé en una voluntat explícita de rebutjar-la fan que el català siga pràcticament equivalent per a ells, en el dia a dia, a qualsevol altra llengua forana.

3. Conclusió

En aquest treball hem tractat de d'estriar diferents categories de neoparlants de català de L1 castellana arran dels paràmetres sociolingüístics de coneixement, actitud i ús de la llengua, per a poder caracteritzar-les de manera prototípica i poder-los conferir, a la fi, diferents graus d'autoritat èmica.

Així, primerament hem reflexionat sobre el concepte de *neoparlant*: l'individu que decideix fer servir una L2. És l'ús, doncs, el tret definitori que hem tingut en compte per a determinar la qualitat de neoparlant dels individus. El coneixement i l'actitud són dues condicions necessàries, però no suficients, per a esdevenir-ho: no es pot ser neoparlant sense conèixer la llengua ni tenir-hi una actitud positiva, si bé açò no és prou per a ser-ho si no hi ha un ús efectiu de l'idioma. Així doncs, plantejem en aquest treball que el fet d'esdevenir *neoparlant* és un procés gradual, on tenir el coneixement de la llengua ens permet situar-nos en el tauler de joc i, posteriorment, una actitud positiva ens permet considerar-nos pre-neoparlants —neoparlants potencials— que estaran capacitats per a dur a terme usos de la llengua que, de manera gradual, aniran augmentant en quantitat i qualitat —n'augmentaran els coneixements— fins a poder ser considerats neoparlants.

L'autoritat èmica, com hem vist, és un concepte antropològic que apliquem ací en sociolingüística per a catalogar de manera gradual els neoparlants en funció del grau d'apropiació que tenen del català: en quina mesura el fan «seu», això és, en quina mesura l'empren per a fer part de manera activa en la societat en tant que catalanoparlants. Hem de tenir en compte que guanyar autoritat èmica fins a esdevenir neoparlants plens no equival a ser L1cat: el neoparlant és una figura sociolingüística autònoma, que pot assolir una autoritat èmica equivalent a la dels L1cat però amb uns coneixements, actituds i usos lingüístics diferents. De fet, hem de tenir en compte que la figura de l'L1cat és també diversa i que no tots són catalanoparlants plens i convençuts, amb plena autoritat èmica, ans al contrari en molts casos.

Per a arreplegar la informació necessària per a dur a terme la classificació hem desenvolupat una entrevista sociolingüística, els informants de la qual, sempre procedents de les comarques més meridionals de València, han estat triats arbitràriament a fi d'omplir tot l'espectre qualitatiu que *a priori* intuïem —recordem que l'interés d'aquest

estudi en cap cas no és quantitatiu: no mesurem les proporcions de cada categoria de neoparlants en el nostre territori, sinó que només pretenem qualificar-les.

Quant al coneixement, hem tractat d'identificar les competències lingüístiques que s'atribueixen prototípicament a cada categoria destriable. Hem tingut en compte que els entrevistats tingueren sempre un nivell de coneixements de català perceptibles de, com a mínim, un B1 segons el MECRL. També hem tingut en compte el model lingüístic adquirit, el qual en la majoria de casos —tret dels neoparlants plens— és l'estàndard. Això influeix en les possibilitats d'ús de la llengua amb persones Llcat.

Pel que fa a l'actitud, hem destriat quins trets caracteritzen la percepció de cada categoria té envers la llengua: què és allò que cadascuna d'aquestes concep com a *ser catalanoparlant* —i, per tant, si ells s'hi consideren o no pas—, si troben que el català és la seua llengua, si aquesta és relacionada amb la seua identitat nacional, si troben que la seua promoció i ús són importants i per quins motius —per utilitarisme, perquè vehicula la identitat i la cultura valencianes, etc.—, o si troben que *valencià* i *català* són la mateixa llengua o no pas.

A l'últim, en referència a l'ús, hem tractat d'esbrinar la quantitat d'ús que cada categoria fa de la llengua prototípicament, així com els medis on aquest ús es desenvolupa principalment i les motivacions que els individus troben per a fer-lo —ús instrumental o pragmàtic, motivat per motius personals, obligat, etc. Ací em tingut en compte diversos factors relatius al medi sociolingüístic, en tant que condicionen l'ús potencial que el neoparlant pot fer de l'idioma: el grau de normalització de la llengua al territori en qüestió —a casa nostra, mínim— i la creació d'hàbits d'ús en contextos determinats; el paper de l'Llcat amb qui el neoparlant interacciona —si afavoreix l'ús del català per part del neoparlant o si, per diversos motius, acaba esdevenint-hi un obstacle—; o bé la influència que els possibles marcatges politicosocials que l'ús del català pot tenir exerceixen a l'hora de fer una tria de codi lingüístic en cada situació.

Arran de tot plegat, hem pogut caracteritzar de manera prototípica cada categoria èmica: **neoparlants plens**, **neoparlants pragmàtics**, **pre-neoparlants** i **coneixedors hostils**. Hem de tenir en compte que les categories establertes són, precisament, prototípiques: no es corresponen amb la realitat, que mai no és discreta sinó heterogènia. És per això que les categories són plantejades com un contínuum i no pas com a calaixos

estancs, cosa per a la qual hem trobat que l'aplicació de la Teoria del Prototip era molt convenient.

Hi ha una sèrie d'idees generals que podem extraure després d'analitzar la caracterització de les categories èmiques que hem establert (cf. 2. *Anàlisi*). Trobem alguns trets en què tots els entrevistats coincideixen. Tots troben que, per a considerar-se catalanoparlant, cal que el català siga la teua L1 i que es faça servir de manera quotidiana. A més, tots són conscients de la unitat de la llengua i, en general, prefereixen la denominació de *valencià* per sobre que la de *català*.

La principal diferència entre els neoparlants plens i la resta de categories és l'ús: aquests són els únics que fan un ús efectiu i que ocupa una quantitat de temps considerable en la seua vida quotidiana. Això es reflecteix també en la seua autoconsideració com a catalanoparlants —mentre que els altres no s'hi consideren. A més, aquests neoparlants són els únics que troben que el seu propi nivell de llengua és acceptable, mentre que la resta troben que és dolent. La realitat, a més, és que aquests són els únics capaços de fer servir en condicions un model lingüístic col·loquial. També hem d'afegir, com a tret colpidor, que aquests són els únics que sí que admeten que el català pot comportar desavantatges. Ara bé, no el fet de conèixer l'idioma, sinó a nivell sociolingüístic: en tant que individus que fan un ús relativament normal de la llengua —cosa que també és palesa pel seu domini del registre col·loquial—, han patit en pròpia pell la discriminació envers qui parla una llengua minoritzada.

La principal diferència entre els neoparlants pragmàtics i els pre-neoparlants i coneixedors hostils és en l'actitud: aquests neoparlants atribueixen una gran importància a la llengua com a element de vehiculació cultural i identitària, mentre que els pre-neoparlants i els coneixedors hostils tenen una concepció de la llengua catalana merament utilitarista i folklòrica regionalista. A més, si bé és cert que l'ús que tots aquests neoparlants fan del català és reduït, és cert que els neoparlants pragmàtics mostren la voluntat de fer-lo servir quan tenen l'oportunitat, com ara en situacions de seguretat lingüística —quan s'adrecen a algú que saben que és Llcat, o quan algú se'ls adreça directament en català. Tanmateix, els pre-neoparlants i els coneixedors hostils no mostren una voluntat explícita de fer servir el català, ni tan sols quan les circumstàncies contextuais afavoreixen i faciliten el seu ús. A l'últim, podem apreciar també que els neoparlants pragmàtics tenen uns majors i millors coneixements de català que les altres

dues categories, si bé són l'única categoria on els entrevistats no s'atorguen a ells mateixos una autoritat èmica adequada: consideren que en tenen menys de la que realment manifesten a la llum dels resultats de les entrevistes. A més a més, els individus que han adquirit aquests coneixements *motu proprio* són sempre prototípicament neoparlants, i mai no són pre-neoparlants ni —encara menys— coneixedors hostils.

En darrer lloc, trobem que aquells trets que diferencia els pre-neoparlants dels coneixedors hostils són, parcialment, l'ús i l'actitud. L'ús, perquè en el cas dels pre-neoparlants sí que trobarem un ús escassíssim de l'idioma, que no es pot considerar efectiu en situacions comunicatives com per a fer que aquests individus es consideren neoparlants, si bé sí que poden ser-ho potencialment. L'actitud, perquè els pre-neoparlants no expressen una actitud explícitament negativa envers la llengua, i en tot cas es tracta, més aïna, d'indiferència; mentre que els coneixedors hostils sí que la rebutgen de manera més directa, cosa que impossibilita la seua millora en el coneixement de la llengua més enllà de l'educació obligatòria —perquè els mitjans de comunicació i el medi sociolingüístic del territori en què ens centrem no són transmissors de la llengua— i, encara més, un hipotètic ús de la llengua ni tan sols en les situacions més propícies.

3.1. *Reflexió final*

Tal com hem començat dient, el neoparlant és la figura fonamental per a garantir la supervivència del català, encara més a casa nostra. La nostra llengua, en greu procés de minorització, necessita la incorporació de parlants més enllà d'aquells creats genuïnament per transmissió generacional. Arran de la classificació en categories èmiques duta a terme en funció de les característiques prototípiques que hi hem destriat, se'ns fa clarivident que hi ha un objectiu social a assolir: hem de crear neoparlants plens.

Per a això cal, primerament, concebre el fenomen del *neoparlant* com un procés, i no pas com a un estat. Així, no es tractarà de *ser* neoparlant, sinó d'*esdevenir* neoparlant. El coneixement és el paràmetre de què menys ens hem de preocupar, en tant que ja hem comprovat que l'educació obligatòria el proporciona de manera acceptable. És l'actitud, a parer meu, la que ha de ser el principal motor que permeti que els *aprenents* de llengua catalana comencen a adquirir autoritat èmica i puguin ser considerats *pre-neoparlants*. A partir d'això, unes adequades polítiques lingüístiques i de llenguatge ambiental i uns

mitjans de comunicació de qualitat han de contribuir a una normalització que permeti que, tot motivat per una actitud positiva infundada, el pre-neoparlant comence a exercir usos lingüístics del català que, amb el temps, passaran de ser puntuals a habituals i acabaran fent que aquest siga considerat plenament un *neoparlant* —amb una major autoritat èmica i amb un augment dels coneixements de la llengua, derivat de la seua posada en pràctica. Per això, tal com ja s’ha dut a terme en altres llengües veïnes dins l’Estat espanyol —com hem comprovat en la bibliografia emprada en els casos del gallec o del basc—, és convenient que la realitat que denominem *neoparlant* es conceptualitze en la cultura catalana en general i en les comunitats lingüístiques catalanoparlants del País Valencià en particular.

Però, com es pot motivar una actitud positiva, que ha de ser el motor de tot plegat? La resposta no és fàcil i, de saber-ho, ben possiblement ja s’hauria posat en pràctica. És responsabilitat de l’educació el trencament de prejudicis i la posada en rellevància de la importància del català com a llengua pròpia, igual de vàlida que la resta però alhora única i definidora del que som com a poble. Fa falta que l’educació aconseguisca crear en els L1cast la percepció que el català és *necessari*, i no sols perquè esdevé —lògicament— un requisit laboral en la majoria de faenes al nostre territori. Així, és l’educació qui ha d’aconseguir que els L1cast tinguen com a veritable objectiu esdevenir neoparlants. Tot açò fa que siguen necessaris mestres formats i conscienciats, cosa que alhora recau en la responsabilitat de les universitats. Si partim de la base que els mateixos mestres que han de dur a terme aquest procés amb els alumnes —que seran la societat del futur— són en gran nombre, alhora, L1cast no convençuts, veiem clar que la tasca per davant és molta i complicada.

A més, un altre tret fonamental on també caldrà incidir és en la percepció dels L1cat: la conceptualització de la figura del neoparlant a casa nostra no sols ha de ser duta a terme envers els L1cast que ho han d’esdevenir, sinó també de cara als L1cat que els han d’acceptar com a usuaris de la seua llengua principal. Això suposa l’acceptació, per part d’aquests, d’un registre molt normatiu a què no estan habituats o d’una fonètica poc genuïna. A més, la figura de L1cat també és diversa, i no és difícil trobar-ne que rebutgen la seua pròpia llengua i fan impossible que els L1cast s’hi sumen, perquè sempre hi faran servir el castellà. El repte per davant, així doncs, és gran.

Hi ha, per tant, diverses possibilitats d'estudi que es poden derivar d'aquest treball, i on es pot aprofundir enormement: a partir de quin nivell de coneixements de català els Llcast estan capacitats per a exercir de manera efectiva com a neoparlants? Podem considerar neoparlants els Llcast que facen usos efectius del català però en situacions comunicatives molt concretes i de molta simplicitat, perquè tenen uns coneixements del català molt minsos? Quins tipus d'individus Llcat podem destriar en funció de les seues interaccions amb els Llcast en català, i de quina manera cadascú d'aquests condiciona l'ús del català per part del neoparlant potencial? Quines estratègies es poden dur a terme per a la instauració del concepte de *neoparlant* com a tret processual? Aquestes i d'altres qüestions queden obertes i són potencials investigacions per a seguir progressant en la tasca primordial de promoció i normalització del català.

Bibliografia

- ARGO (Direcció d'Anàlisi i Polítiques Públiques de la Presidència de la Generalitat) (2018). *Baròmetre Desembre 2017. Freqüències simples. Febrer 2018*. València: Generalitat Valenciana. Web. 25 Febrer 2018.
- CONSELL D'EUROPA (2003) *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar* (trad. Josep Ferran i Montserrat Montagut). Barcelona: Agpograf Impressors. Ministeri d'Educació, Joventut i Esports del Govern d'Andorra, departaments de Cultura i d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears. Web. 14 Juliol 2018.
- KLEIBER, Georges (1995) *La Semántica de los Prototipos: Categoría y sentido léxico* (trad. Antonio Rodríguez). Madrid: Visor.
- MONTOYA, Brauli, Xavier Vila i Eva Auró (2009) *La revernacularització del valencià a la ciutat d'Alacant: Actes de la Jornada d'estudi i debat «Llengua, educació i revernacularització: el valencià a la ciutat d'Alacant», Alacant, 9 i 10 de març de 2007*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Col·lecció Xarxa CRUSCAT, 6.
- ORTEGA, Ane et al. (2014). «Nous parlants de basc: identitat i legitimitat». *Digithum: Les humanitats en l'era digital*, núm. 16: «Els nous parlants de llengües minoritàries: pertinences i legitimitats», pp. 6-17. Universitat Oberta de Catalunya. Web. 15 Novembre 2017.
- PÁEZ PATIÑO, Rubén (1957). «Reseña a “Kenneth L. Pike. *Langage in relation to a unified theory of human behavior*”», *Thesaurus*, tomo XII, nº 1, 2 y 3. Bogotá: Instituto Caro y Cuervo. Web. 16 Febrer 2018.
- PIKE, Kenneth Lee (1967). *Langage in relation to a unified theory of human behavior*. L'Hàia (Països Baixos): Mouton & Co (1a publicació: 1954). Web. 17 Març 2018.
- PUIGDEVALL, Maite (2014). «Presentació». *Digithum: Les humanitats en l'era digital*, núm. 16: «Els nous parlants de llengües minoritàries: pertinences i legitimitats», pp. 3-5. Universitat Oberta de Catalunya. Web. 15 Novembre 2017.

- PUJOLAR, Joan et al. (2010). *Entre la identitat i el pragmatisme lingüístic Usos i percepcions lingüístiques dels joves catalans a principis de segle*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.
- RAMALLO, Fernando i Bernadette O'ROURKE (2014). «Perfiles de neohablantes de gallego». *Digithum: Les humanitats en l'era digital*, núm. 16: «Els nous parlants de llengües minoritàries: pertinences i legitimitats», pp. 18-24. Universitat Oberta de Catalunya. Web. 15 Novembre 2017.
- ROVIRA, Marta et al. (2010). *Transicions lingüístiques: Models d'incorporació a l'ús del català de les persones d'origen castellanoparlant*. Barcelona: Centre d'Estudis de Temes Contemporanis (Departament de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya).
- TERRICABRAS, Josep-Maria (2003). «El mite de la llibertat d'elecció de la llengua», *Treballs de sociolingüística catalana*, núm. 17, pp. 179-184. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Web. 16 Març 2018.
- VILA, Francesc Xavier (2004). «Hora de fer balanç? Elements per valorar les polítiques lingüístiques a Catalunya en el període constitucional». *Revista de Llengua i Dret*, núm. 41. Barcelona. Web. 9 Juliol 2018.

Annexos

Annex 1

Model d'entrevista a neoparlants de L1 castellana

Entrevistat:

Edat:

Municipi:

Estudis:

Ocupació:

Data:

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?
2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?
- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?
3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?
4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?
5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)
6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?
8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?
9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?
10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?
11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?
12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?
13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?
14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?
15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?
16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?
17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?
18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

- 19.** Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?
- 20.** Considera que el valencià és «seu»?
- 21.** Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?
- 21.1.** (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Annex 2

Entrevistes dutes a terme

Entrevistada 1

Edat: 23

Municipi: Torrevella

Estudis: Medicina

Ocupació: Estudiant

Data: 8/6/2018

- 1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?**

Sí, porque me he iniciado en el estudio de la llengua y la cultura, pero no puedo decir que lo sea totalment porque a día de hoy no la uso nada más que con mi hermana (que estudia filología catalana) o en los medios de comunicación. Ocupa una pequeña parte de mi día a día.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

En la escuela (obligatorio), solo hasta 1º de bachiller por la exención. Yo me la quité en 2º de bachiller porque tenia que elegir entre física o valenciano, porque se solapaban y me hicieron elegir (y como mi carrera es de ciencias...).

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?

Ahora mismo no, el único contacto directo de aprendizaje son las preguntas que le hago a mi hermana puntualmente, que estudia filología catalana.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

Solo la asignatura de valenciano. A mí no me importaría dar clases en valenciano en la carrera porque la comprensión aproximadamente es la misma, però la UMH no da la opción de dar clase en valenciano.

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

No pero quiero sacarme el C1 este verano.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Pienso que con mi base del instituto muy bueno porque éramos pocos en clase y lo tengo bien, pero a día de hoy lo tengo oxidado y tendría que recordar un poco cuando retomara el estudio, aunque no me costaría llegar al C1 porque todo me suena haberlo dado y entendido en algun momento.

7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?

Para comunicarme con personas porque hay mucha gente en Alicante que va a institutos con línea en valenciano. En general hago toda mi vida en castellano (aunque una compañera de clase es valenciana y a veces mezclamos algunas palabras valencianas en nuestro castellano). Siempre decimos “sopem” en vez de “cenamos”.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Le digo dos palabras en valenciano, y después suelo cambiar porque no me atrevo o porque mi nivel ahora sería de hablar muy lento.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

No, alguna palabra pero todo lo demás en castellano. Porque tengo mucha vergüenza ahora mismo.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

Sí, explico que me gustaría hablar en valenciano pero que no me veo capaz. Les pido que me sigan hablando en valenciano si les entiendo bien, pero que para mí es más fácil contestar en castellano.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Normalmente buena, noto que es más cercano y sí que me motiva porque ves que agradas a alguien y te satisface.

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

(Resposta a la pregunta 10)

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

Lo utilitzo porque hay muchas palabras que me parece que suenan más dulces en valenciano, por ejemplo a unos amigos de Madrid siempre les ponía algunas palabras en valenciano. Igual que a veces en inglés algunas muletillas, casi sin querer.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

6%

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, como todas las lenguas. porque te abre muchísimas más opciones en tu día a día, a comunicarte y entender cosas que en otro idioma no podrías, como la cultura, la gramática, para poder leer libros, entender la televisión sin subtítulos (que a veces me hacen falta...). Me abre más puertas y lo tengo muy cerca territorialmente.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Igual que lo anterior y porque, si no, me limito a la hora de sentir que estoy integrada en una conversación. La culpa es mía por pereza, por no integrarme con los valencianohablantes. Pero es algo que en el sur es difícil de hacer y hay pocas herramientas para acercarse al idioma.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

Lo único que se me ocurre, y no me parece una desventaja, es que hay mucha gente que de base rechaza el valenciano y considera que si hablas en valenciano es que no te integras en España.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, puede estar relacionado en el sentido que una persona que admite el plurilingüismo es una persona más abierta de mente, con más ambiciones, más visión global, más atrevimiento...

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Yo me siento obviamente española. Solo tengo una lengua materna, el castellano, y estoy muy contenta por ella pero no creo que no tenga que aprender otras. Me abro a otras posibilidades y me gustaría aprender otros idiomas si tuviera el tiempo necesario.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí, es una parte de mí; ha formado parte de mi vida y espero que siga formando parte en algún momento próximo. Le tengo cariño, he conocido a gente en este idioma...

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Desde la ignorancia, para mí en general sí, lo único es que considero que el catalán, como no lo he estudiado, lo entiendo pero hay muchas palabras que me cuesta la pronunciación. Aunque te diga que es lo mismo, con el catalán tengo dificultades, pero el trasfondo sí que me parece igual.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Personalmente me resulta indiferente, porque para mí es básicamente lo mismo y no hago distinción con eso.

Entrevistat 2

Edat: 20

Municipi: Alacant

Estudis: Enginyeria Química

Ocupació: Estudiant

Data: 2/7/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

No, porque no hablo el idioma. Implica utilizarlo todos los días, que sea tu llengua habitual. Ser del pueblo profundo, vamos. Cuando voy a jugar al fútbol contra equipos de pueblos de Valencia, ellos hablan siempre en valenciano.

2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?

En el colegio, era obligatorio.

2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?

-

3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?

No.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

Solo la asignatura de valenciano, y algunas más que hacíamos en valenciano en el colegio.

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

No.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Me defiendo pero solo un poco.

7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?

Solo con los ordenadores de la universidad, que vienen por defecto en valenciano.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

No me atrevo.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

No me atrevo.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

Sí.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Indiferente, per solemos acabar hablando en castellano.

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

Sí, casi siempre; a mí me suele venir bien. Les digo que no hace falta, que yo entiendo el valeciano, pero como les hablo en castellano pues ellos al final lo hacen también.

- 13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?**

Lo de antes, solo en los ordenadores de la universidad.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

0%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Antes quizás sí, ahora ya no porque todo el mundo habla castellano.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Ninguno en especial.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, de ninguna manera.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, porque te identifica como parte de un colectivo.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Español aunque cada vez menos por este país de pandereta. También alicantino, que no valenciano. Mi lengua habitual es el castellano.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Es complicado, pero en general diría que no.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Como *valenciano*, porque me hace sentir perteneciente, más protagonista.

Entrevistades 3 (germanes bessones)

Edat: 17

Municipi: Alacant

Estudis: 2n Batxillerat

Ocupació: Estudiants

Data: 6/4/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

No. Perquè no parle valencià de normal. Hablar valenciano de normal, en el día a día.

2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?

Al col·legi.

2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?

-

3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?

Sí, l'assignatura de valencià de 2n de batxiller.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

En primària Coneixement del Medi y, en 4º de la ESO, TMI (Treball Monogràfic d'Investigació). A banda, les assignatures de valencià tots els anys.

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

No.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Baja.

7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?

En ninguno, en los exámenes de valenciano y los deberes. Y con nuestro profesor particular de valenciano.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

No, *castellà*.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

En castellà, o depende de mi inspiración ese día.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

No.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Indiferent. En ninguna.

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

Sí, con nuestro profesor particular y con la profesora del instituto también. Indiferente.

- 13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?**

No.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

2-5%

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

No, pero no sabemos por qué. Es útil tener el título para el trabajo y todo eso, cuanto más mejor. Pero ya está.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Que es una lengua más y una lengua más siempre viene bien. Y para encontrar trabajo en la Comunidad Valenciana, en Cataluña y en las Islas Baleares.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, pero que te obliguen y te impongan aprenderlo en el colegio, sí.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, porque lo pone en los textos de PAU. *Perquè una llengua és part d'una identitat... La gent que es sent valencianoparlant*, si quieren hablarlo tienen la oportunidad de hacerlo.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Espanólas 100%. Porque hablamos español. Hablamos español porque somos españolas.

20. Considera que el valencià és «seu»?

No. Es de los que lo hablan.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí, pero con diferencias.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Valencià, por costumbre, porque es el de la Comunidad Valenciana.

Entrevistada 4

Edat: 48

Municipi: Elx

Estudis: COU

Ocupació: Auxiliar Aulari Universitari

Data: 2/5/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

No. Perquè no parle valencià, estic estudiant-lo però no és una llengua que utilitze ni tan sols de vegades. Implica que siga la teua llengua d'expressió habitual.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

Per diversos llocs; principalment a l'institut i perquè és una llengua que he escoltat des que era xicoteta. Perquè l'havia d'aprendre en els meus estudis, i després perquè he desenvolupat un interès personal perquè m'agraden les llengües i el que té a veure amb la cultura pròpia.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

Sí, classes particulars amb un professor, tres voltes a la setmana perquè vull presentar-me a les oposicions i et donen punts per al concurs si tens títol de valencià.

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

L'assignatura de valencià a l'institut.

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

El B2 a la Universitat d'Alacant, perquè m'agradava i tenia la possibilitat de fer-ho. Va ser al 2013 o 2014.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Mala. Crec que no tinc la fluïdesa necessària per a parlar valencià o, almenys, el que m'agradaria. Sí que puc parlar i entendre una conversa i, fins i tot, expressar-m'hi; però no amb la fluïdesa que m'agradaria.

**7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret?
Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

Només a l'àmbit laboral, a la UA, en el treball. Perquè s'hi dona la possibilitat ja que hi ha molta gent que el parla, i està més acceptat socialment i si algú s'adreça a mi en valencià jo procure respondre-li en la mateixa llengua en la mesura que jo sé. El parle amb la gent que atenc; amb aquells que s'adrecen a mi en valencià (alumnes generalment, i també professors universitaris).

8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

No em solc atrevir.

9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

De vegades, depén de si em sent bé, còmoda; o no. Si crec que em jutjarà o no... Depén del contingut també del que vulga expressar, perquè si és una cosa senzilla i intranscendent, bé; però si vull que m'entenga perfectament o enviar un missatge que li arribe, ho faig en la meua llengua materna perquè puc afegir-hi més matisos.

10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que no parla bé?

Sí, de vegades sí que ho faig ara que ho dius.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Indiferent o positiva en general; crec que mai negativa. Em motiva bastant veure que no passa res. La gent m'ajuda si no trobe alguna paraula, i tot amb naturalitat. Això ho fa més còmode per a mi que no si em deixen enganxada

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

Sí, i no m'agrada gens. Els dic que em parlen sempre en valencià perquè jo aprenga.

- 13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?**

No, a més no les utilitze. Si els correus electrònics vénen en les dues llengües, els llig en valencià des de sempre, això sí; perquè m'agrada i és una manera d'aprendre'l.

- 14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?**

2 o 3%.

- 15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?**

Per descomptat, perquè qualsevol llengua és útil i, a més, és una manera de pensar, expressar, sentir... De tot, és una cultura, és la base d'una cultura.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Els avantatges que et permet comunicar-te amb més gent i, a més, en el meu cas concretament, em permet acostar-me més al meu objectiu laboral.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, de cap manera. El saber no és mai un desavantatge.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

De segur, perquè parlar... De fet, et conte una anècdota d'un company en un curs de valencià. Ell parlava normalment en castellà i en valencià; i la gent li deia una cosa molt curiosa: era "millor persona" quan parlava en valencià... Perquè l'hauria après en un context més relaxat, o què sé jo... Cada llengua és una manera d'entendre's, i per això les expressions, per exemple, no són equivalents en cada idioma.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Jo sóc ciutadana del món, eixa és la meua identitat. Està relacionat en la mesura que m'agradaria aprendre'n com més, millor.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí, crec que sí: sóc valenciana, he nascut ací i he viscut ací tota la meua vida.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí, indiscutiblement.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Em resulta indiferent perquè és la mateixa i no tinc jo eixa defensa rara, eixos matisos que no porten a cap lloc... Sí, sóc valenciana però és la mateixa llengua. Normalment si estic ací dic “valencià” perquè és allò que em queda més a prop; però no perquè tinga eixa idea de diferenciació.

Entrevistada 5

Estat: 20

Municipi: Alacant

Estudis: Matemàtiques

Ocupació: Estudiant

Data: 2/7/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n’hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

No, porque no sé hablarlo. Utilizarlo perfectamente.

2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d’altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?

En el colegio porque era obligatorio.

2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?

3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?

No.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

Solo la asignatura de valenciano y algunas otras que también se daban en valenciano porque eran obligatorias.

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

No, pero quiero sacarme el Mitjà.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Muy malo.

7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?

Solo en la hoguera, porque el protocolo interno de Fogueres funciona en valenciano.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí, en valenciano.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

En valenciano también, sí.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

No, la verdad.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Indiferente, aunque sí que es verdad que a veces pasan a castellano y yo les digo que no, que me hablen en valenciano; pero dicen que ya se han acostumbrado a hablar conmigo en castellano y, después de dos o tres frases, dejan de usar el valenciano conmigo inconscientemente.

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

(Resposta en la pregunta anterior)

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

No.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

0%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, porque es cultura.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Es parte de la cultura de la Comunitat, y es una lástima que no nos lo hayan enseñado bien desde pequeños.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, qué va.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

No sé, yo hablo castellano porque es el idioma de la tierra donde he nacido y el idioma en el que todo el mundo se dirige a mí, nada más.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Española però la verdad es que me es bastante indiferente.

20. Considera que el valencià és «seu»?

No.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí, pero el acento catalán es más bonito que el valenciano.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

La verdad es que me es indiferente.

Entrevistat 6

Edat: 23

Municipi: Elx

Estudis: Filologia Catalana

Ocupació: Estudiant

Data: 11/6/2018

- 1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?**

Sí, perquè conec la llengua. Implica fer part d'una cultura i identitat, que m'obri portes; poder fer part del poble valencià i de la seua cultura i llengua.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

L'he après me'l meu compte; en sóc autodidacte. Perquè l'alcaldeessa d'Elx estava castellanitzant la ciutat i vaig veure que el valencià s'estava perdent i vaig decidir de fer-hi alguna cosa, de manera que em vaig esforçar a parlar-lo. A més, això suposava recuperar la llengua dels meus iaïos materns.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

(Resposta a la pregunta de dalt)

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

Filologia Catalana, i també fora pel meu compte mire gramàtiques, vocabulari, coses així.

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

Només l'assignatura de valencià.

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

El C1, pel 2015, perquè vaig voler. Era una cosa que em digueren que era necessària, i jo volia treballar a l'ajuntament.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Que mai no assoliré el nivell d'un valencianoparlant, però sí que hi pose tot el meu esforç, per a parlar-lo el millor possible i crec que el meu nivell, malgrat ser castellanoparlant, és prou bo.

7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?

Sempre que puc, en tots els àmbits, si no hi ha baralla lingüística. Amb ma mare, jo li parle en valencià i ell a ami en castellà. EN la universitat, botigues, pel carrer, sempre valencià. Amb els amics castellà perquè són les amistats de tota la vida que he conegut en eixa llengua.

8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

Sí, en valencià 100%.

9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

Sí, en valencià.

10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que no parla bé?

No.

11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?

Positiva i de vegades se sorprenen perquè no són capaços d'identificar que sóc de llengua materna castellana. Això em motiva perquè sé que faig les coses bé i passe per valencianoparlant.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

Al principi sí perquè notaven que era castellanoparlant; i jo volia que em parlaren en valencià perquè estava aprenent-lo.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

Hi use més el castellà per les meues amistats, però de tant en tant, si són coses del poble o culturals, o per correus electrònics a institucions o empreses, això sempre en valencià.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

50%. L'altre, castellà.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, perquè t'ajuda a aprendre altres llengües (a mi m'ajuda amb el portugués), i a entendre moltes altres llengües i altres cultures i literatures. LA ment bilingüe sempre és millor que la monolingüe. Quan és una llengua minoritària, ets més conscient de com el poble pateix i esdeven més solidari.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Per a aprendre altres llengües i ser una persona amb alta cultura i un element identificador.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

Sí, perquè és dedicar-se a patir per no poder usar la teua llengua allà on vas, perquè sempre trobaràs persones intolerants o que no t'entenen. Però no ho canviaria per res.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, perquè la llengua està lligada a la cultura, que és allò que fa el poble.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Primer de tot del meu poble, d'Elx, i després valencià, el territori històric on he viscut. Ans em sentia espanyol però cada vegada veig més que és impossible poder identificar-se amb Espanya perquè no és un país que avança ni estime el seu poble, sinó que reprimeix i tracta d'unificar. Pense en el meu poble, bilingüe, i no hi té cabuda.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Depenent del territori. Dins de l'àmbit valencià dic valencià, com s'ha dit tota la vida. Quan estic fora, la llengua és catalana i prou. Amb tot, jo dic "la nostra llengua", "llengua comuna" també.

Entrevistat 7

Edat: 16

Municipi: Alacant (provinent de Motril, Granada, Andalusia)

Estudis: Educació Secundària Obligatòria

Ocupació: Estudiant

Data: 8/6/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

No, perquè no sent que puc parlar fluidament i no maneja el vocabulari completament. Implica manejar la llengua a la perfecció i no cometre errors parlant.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

A l'escola (obligatori).

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

A l'institut i amb un professor particular.

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

Només l'assignatura de valencià.

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

No.

- 6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?**

Jo crec que ara mateix tinc un bon nivell de llengua, però abans no.

- 7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret?
Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

Només a classe i de vegades quan alguna persona em parla en valencià *a la calle*. Perquè és quan em veig obligat a parlar valencià. Són els meus professors.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí, si sé que és valencianoparlant sí.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí, normalment sí.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

No.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Sol ser positiva. Això és gratificant perquè s'alegren quan parles en valencià.

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

No.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

En general no.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

Entre un 3-4%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Per a mi no però perquè no es parla amb total normalitat, sempre hi ha restriccions a l'hora de parlar-la, però en el moment en què es normalitze serà totalment útil.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Que quan aprens un nou idioma no sols l'aprens sinó també els costums i *te enriqueces culturalmente*.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, saber qualsevol idioma sempre és un avantatge.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

No perquè a mi personalment les llengües no m'agraden molt.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Jo diria que sóc ciutadà del món, i les llengües són importants perquè són *enriquecedoras*.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Abans no però quan vaig arribar a Alacant es va fer meua perquè m'hi vaig veure obligat. A dia de hui sí.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí, en certa *medida* sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Com a valencià, perquè jo *viu* a València.

Entrevistada 8

Edat: 19

Municipi: Torrevella

Estudis: Filologia Catalana

Ocupació: Estudiant i classes particulars

Data: 26/4/2018

- 1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?**

Sí. No sé, per què no m'hi hauria de considerar? M'agrada molt. Estar en contacte amb la llengua (jo només dins de la universitat).

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

A escola. La vaig agafar com a assignatura, perquè m'agradava i em cridava l'atenció.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

Filologia Catalana

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

Només l'assignatura de valencià

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

Sí, el mitjà, pel 2015 perquè em feia il·lusió.

- 6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?**

De vegades sí que m'adone que pense en valencià, però note que encara no la tinc molt familiaritzada en general. Les obertes, per exemple, no les faig; les sonores, sí. La geminada tampoc...

- 7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

Només en l'àmbit universitari i en les classes particulars. Són els meus companys de classe que són amics.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Depén de com m'haja adreçat a ella abans. Tinc una companya valencianoparlant que, de vegades, se'ns escapen coses en castellà.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que no parla bé?**

Normalment no però alguna vegada sí que ho he fet.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Positiva. Em motiva perquè em fixe en la seua manera de parlar i n'aprenc i millore a cada dia. També en lèxic i expressions.

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

Normalment no, però fa temps, quan no parlava valencià tan bé i la gent m'ho notava, em preguntaven si preferia parlar en castellà però jo no volia.

- 13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?**

Sí, en Instagram hi pose frases i els *instastories* també. Sense coses de política, coses compromeses.

- 14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?**

37%

- 15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?**

Sí, serveix per a crear una diversitat i que no es perda la cultura i tota la història que tenim al darrere, que crec que és important de mantenir.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Et permet comunicar-te i fomentar la diversitat de llengües, i m'enriqueix culturalment. T'ajuda a aprendre altres idiomes

**17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges?
Quins, i en quina mesura?**

Depén del poble. Si saps valencià i vas a un lloc on no el parlen, et fan fora i et diuen que és l'idioma dels vagues.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, però no acabe de saber dir-te el perquè. En la llengua es reflecteix la cultura i la història.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Castellana. Perquè el castellà és la meua llengua. Jo no puc sentir-me valenciana, en la meua opinió, perquè no l'he après. Quan assolisca la llengua completament potser sí. Però jo no participe en res de la cultura del valencià.

20. Considera que el valencià és «seu»?

No

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí però en tinc dubtes. L'andalús també es diferencia molt del castellà de Valladolid però no diem que siguem llengües diferents... Tanmateix no sé si entre ells s'entendrien. Sí, són la mateixa llengua.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Com a valencià, perquè dir "català" sembla manifestar-me políticament i això a la gent no li interessa.

Entrevistada 9

Edat: 19

Municipi: Elx

Estudis: Filologia Catalana

Ocupació: Estudiant i rentadora a una fàbrica

Data: 11/6/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

Sí, perquè l'utilitze en la meua carrera. Implica identitat.

2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?

A l'escola (que és una merda).

2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?

-

3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?

A la carrera.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

Només l'assignatura de valencià i també naturals perquè m'obligaven (i Coneixement del Medi de més petita).

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

Cap.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Que és molt fluix perquè l'he après a l'institut i no tinc un valencià tan fluït com les companyes, ni expressions valencianes ni res.

- 7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

A la universitat, perquè el valencià es *desarotlla* ací. Amb els meus pares no puc llavors no m'aprofita. Amistats o professors.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

A voltes sí i altres no, depenent. Però m'ix més el castellà.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

A voltes.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

Sí, clar. A Mireia sempre li demane disculpes per la pronúncia.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Com si estigueren parlant amb qualsevol altra persona, no em discriminen. Això em motiva perquè així el sent.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

Sí, i en eixos casos tinc una bona reacció perquè si m'aprove a ella parlant en valencià a voltes també vull que em parlen en castellà.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

Sí, a voltes. En les fotos d'Instagram o coses que compartisc en valencià.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

30%

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Totes les llengües son útils segons Jesús Tuson. Segons jo, el mateix però tenint en compte per a què. L'anglès per exemple em serveix per a Anglaterra i ja està; el valencià doncs ací a la Comunitat.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

És saber una altra llengua, comunicar-te, sentir, tot.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

Per al castellà meu sí: quan parle amb els meus pares parle fluït i se m'escapen coses en valencià. O la pronúncia en castellà... *Me rallo*.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Home clar, perquè la llengua és cultura i és una cosa que aprén tota una comunitat i ja està.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Espanyola, valenciana i andalusa. No sé què respondre a açò.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Indiferent, si és el mateix...

Entrevistada 10

Edat: 21

Municipi: Alacant

Estudis: Traducció i Interpretació Anglés

Ocupació: Estudiant

Data: 11/6/2018

- 1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?**

No, porque no lo hablo en casa y solo lo he aprendido en la escuela, y mis amigos tampoco son valecianohablantes.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

Escuela y universidad (obligatorio).

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

El de la carrera.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

No, Bueno, *Coneixement del Medi, Ciències Socials...* Esas sí que las hacía en valenciano aparte de la asignatura de valenciano propiamente. En al carrera también algunas como *Tecnologies per a la Traducció*.

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

Por el bachiller te dan el B1, y me presenté al Mitjà però lo suspendí, así que de momento no. Me presenté al acabar bachiller, por intentar tenir más títulos porque lo tenía más fresco.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Pues supongo que cuanto más lo practico mayor se me da... Es una lengua que me gusta pero sí que es cierto que no lo practico, así que yo misma me limito a poder avanzar en los conocimientos. Entre un B2 o C1, supongo. También depende del tipo de ejercicio. Redacto bien pero hablar, pues menos.

7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?

En la universidad, en clases, y sí que veo por ejemplo alguna serie o películas. Pero usarlo con gente no.

8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

No, no me atrevo normalmente. Suelo responder en castellano.

9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

No, no me atrevo normalmente.

10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que no parla bé?

Sí, normalmente en todas las lenguas que no domino, pero no como si fuera un gran error sino como algo de respeto.

11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?

Positiva, aunque no se dan muchos casos. No le dan mucha importancia al hecho de que yo cometa alguna falta, y eso me gusta.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

Sí. Nada, seguimos hablando en castellano. Pero eso no suele pasar porque yo no estoy cómoda... Él directamente se cambia de lengua. Quizás si entra más gente castellanohablante en la conversación, él cambia; pero si no de tú a tú no.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

No.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

0%. Cuando había clases sí pero ahora que ya no hay... Ya no lo voy a usar.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, porque todas las lenguas son útiles. Tampoco me he cuestionado por qué no va a serlo. Todas las lenguas aportan una riqueza así que, mientras existan, adelante.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

En mi trabajo por ejemplo podré llegar más lejos, si me voy a Cataluña o aquí en la Comunidad Valenciana, cuantos más títulos y más sepa, pues mejor.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, desventajas en sí no. Por saberlo, no. Ahora, porque lo sepa y solo quiera hablarlo sí.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, totalmente. Como tu te expresas es como tú eres.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Me considero española, pero eso no significa que solo el castellano me represente. Me gusta dónde vivo y me considero de aquí, però supongo que por mi forma de ser incorporo todas las lenguas que aprendo a mi identidad. No me considero inglesa por saber inglés pero sí que me define en cierta manera saber otras lenguas.

20. Considera que el valencià és «seu»?

No.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Desde la carrera más idiferente, pero antes solamente *valencià*... Con más conocimiento teórico he sabido que es lo mismo.

Entrevistada 11

Edat: 20

Municipi: Sant Vicent del Raspeig

Estudis: Traducció i Interpretació Anglés

Ocupació: Estudiant

Data: 11/6/2018

- 1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?**

No porque no tengo mucho nivel. Implica conocer la llengua a la perfección, vivir en un entorno donde se hable... Estar todo el día conectado con esa llengua.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

Escuela y universidad.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

La assignatura de la carrera.

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

Nada, solo la assignatura de valenciano.

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

No, lo he intentado pero no lo he conseguido. Lo intenté para saber si tenia el nivel, por si en el futuro quiero trabajar aquí porque me lo piden, y en ese momento lo tenía reciente.

- 6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?**

Lo entiendo todo per me cuesta hablarlo. B1.

- 7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

Solamente en la universidad, por obligación más que nada. Son profesores o amigas, cuando hablan entre ellas yo las escucho.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

No, le hablo en castellano.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Lo intento, sobre todo cuando ya tengo confianza.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

Sí, muchas veces.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Yo creo que positiva, como que les hace gracia y les llama la atención que un castellano hablante hable en valenciano. Me motiva porque a veces, cuando hablo en catalán independientemente de hacerlo mal ellos ponen de su parte por entenderme o corregirme, y se establece un diálogo.

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

Sí, y yo les digo que no, que entiendo el valenciano perfectamente.

- 13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?**

No.

- 14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?**

10%.

- 15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?**

Por un lado no la veo útil pero sí necesaria si quieres trabajar aquí o en Cataluña.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Supongo que tienes más oportunidades laborales, no deja de ser una lengua oficial. Tienes más conocimientos y más posibilidades de trabajar sobre todo en el ámbito público.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, ninguno, al revés.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, sí que tiene bastante que ver. Supongo que cuando hablas un idioma en concreto te sientes más de ese país. Si yo tuviera un C2 de inglés me sentiría más inglesa aunque sea española. Para mí, por ejemplo, no sé mucho francés pero me encantaría ser francesa y penso que algun día lo seré.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Española y me encanta. Saber español me ayuda a entender mejor por ejemplo el francés. Y también el italiano u otras lenguas aunque no tengas nivel.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Cada uno tiene su idiolecto. No lo tengo interiorizado, yo lo aprendo. No.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí y no, es la misma pero con diferencias. Como el español y el latinoamericano.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Com a valencià, porque vivo en la Comunidad Valenciana.

Entrevistada 12

Edat: 20

Municipi: Elx

Estudis: Estudis Francesos

Ocupació: Estudiant i professora d'acadèmia

Data: 12/6/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

Sí, porque sé hablarlo. Poder utilizarlo en cualquier situación y hablarlo bien.

2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?

En la escuela.

2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?

-

3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?

No.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

Sí, era de línia.

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

Sí, el Superior en 2º de bachiller, en 2015.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Mejorable.

7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?

A veces en mi habla normal suelto cosas en valenciano mezcladas con castellano. Y luego, con parte de mi familia de Gandia.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

No, en castellano,

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

En castellano.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

Sí.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Positiva más bien, o indiferente. Me motiva porque establezco una conversación en su mismo idioma, que sé que es su idioma habitual.

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

Sí, y me siento mal porque ha cambiado porque yo estoy hablando en castellano cuando realmente el valenciano es la lengua que él utiliza.

- 13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?**

No.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

4-5%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, porque es parte de la identidad de una comunidad, de un país.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

El saber una lengua más, lo primero; segundo, formar parte de una cultura e identidad que encima es la mía, y luego pues tener acceso a más documentos en lo académico, de gente importante en la tradición valenciana/catalana.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, porque la lengua forma parte de la identidad del territorio donde se habla.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Española y valenciana. Española porque he nacido en España y es la lengua que utilitzo, y valenciana porque he nacido en la Comunidad Valenciana y el valenciano aunque no es mi primera lengua la conozco y forma parte de mi cultura y de mi identidad.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí, pero no es la misma cultura.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Valencià, por costumbre, siempre se me ha referido a ella así en toda mi vida y aprendizaje.

Entrevistada 13

Edat: 21

Municipi: Elx

Estudis: Dret

Ocupació: Estudiant

Data: 12/6/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

No, ara visc a Madrid i fa com 4 anys que no parle valencià des de l'institut. Que parle valencià en casa, en ambients familiars, amb els amics...

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

A l'escola.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

No, a Madrid...

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

A l'institut sí, valencià i coneixement del medi, matemàtiques, gimnàstica... No de línia però 5 assignatures per curs en valencià obligatòriament a escola i institut.

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

El mitjà, a 4t ESO (2012-2013), no sé per què. Per a tindre'l, perquè volia oposar en dret i era necessari.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Estàndard, tampoc no em considere una valencianoparlant professional però sí que...

**7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret?
Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

Ara mateix en ningú perquè estic a Madrid. El meu xic és de Mallorca i a vegades sí que parlem, però no de normal, i quan vinc aquí (Elx) sí que el parle però no molt.

8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

Sí, en valencià.

9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

Sí, en valencià per educació.

10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?

Sí.

11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?

Positiva perquè parle en valencià, i em motiva perquè m'agrada parlar en valencià i veure que es posen contents. Com que no el parle amb molta gent, quan trobes algú que el parla com tu doncs et sents com a casa.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

Que jo recorde, no.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

Sent molta música en valencià i quan vaig a subir una foto en Instagram i pose alguna lletra, doncs sí, però si no, de normal, no.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

5%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

A la Comunitat Valenciana sí, perquè és la nostra llengua. Però fora és molt difícil trobar-te amb algú.. A Catalunya o Mallorca sí però no a la resta de les comunitats...

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Jo que he estat vivint a Madrid, quan trobes algú que parla català, valencià o mallorquí, et sents com a casa, com si estigueres en un ambient familiar, i et dóna alegria.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, molta, per això, perquè et sents com a casa, t'identifiques amb una persona que parla la mateixa llengua que tu, et fa complicitat.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Espanyola i valenciana. Respecte a la identitat valenciana, ara mateix que visc a una altra comunitat, no es relaciona molt... Però no sé... Quan sóc allà i veig algú amb la bandera valenciana, m'alegre i fa que parle amb ells.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Com a valencià, perquè és més sentimental per a mi; considere que és la mateixa llengua però jo no em sent catalana ni considere que parle català.

Entrevistat 14

Edat: 20

Municipi: Alacant

Estudis: Infermeria

Ocupació: Estudiant i professor de tennis

Data: 4/7/2018

- 1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?**

No. En mi familia antes se hablaban los dos pero yo lo veo de poca utilidad.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

En el colegio porque era obligatorio.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

No pero me tengo que sacar el Mitjà.

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

De pequeño fui a línea valenciana un año. Aparte, la asignatura de valenciano.

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

No, aún no.

- 6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?**

Lo entiendo, y si quisiera podría hablarlo medianamente bien, pero no me hace falta.

- 7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

En ninguno.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí que me atrevería, pero uso el castellano porque entiendo que esa persona, al vivir en Alicante, sabe castellano.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Depende, ahí ya depende de la situación. Quizás sí que le respondería en valenciano pero si es alguna situación muy formal usaría el castellano.

10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que no parla bé?

No porque considero que hablo bien, pero si se diera la circunstancia obviamente sí que pediría disculpas.

11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?

Si ocurriera, supongo que la reacción de ellos debería ser indiferente, lo cuál es positivo para mí porque lo perciben como algo natural.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

Sí. Buena, porque yo hablo en castellano.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

No.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

0%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Útil no es. Que sea cultura, vale, pero útil no porque sirve para ámbitos muy reducidos.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

El mero hecho de saber un idioma más, que es cultura.

**17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges?
Quins, i en quina mesura?**

No, saber un idioma nunca puede ser malo. A veces puede resultar inútil, pero el hecho de saberlo, no. Es inviable.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, y especialmente en la valenciana. Una lengua se arraiga a tu origen territorial.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Español. Hablo castellano porque es el idioma de la mayor parte del territorio. Sé que si voy a Galicia no hace falta el gallego si ya sé castellano; no obstant aprender gallego también sería algo positivo, no hay problema.

20. Considera que el valencià és «seu»?

No.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

No, porque el valenciano es un subdialecto del catalán. Sé que tienen normas diferentes.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

-

Entrevistada 15

Edat: 41

Municipi: Alacant

Estudis: Filologia Catalana

Ocupació: Professora titular del Departament de Filologia Catalana UA

Data: 5/7/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

Sí, perquè sent la llengua com a pròpia i m'hi expresse correctament. Per a ser valencianoparlant, no sabia si hi ha requisits més enllà d'expressar-t'hi i fer-t'hi entendre. No cal que siga la teua llengua materna però l'has d'usar en qualsevol context. Per a mi ser valencianoparlant implica fer part d'una col·lectivitat, té connotacions diferents.

2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?

En principi l'aprenc com a matèria escolar, com les matemàtiques. Però joa prenc a parlar valencià de veres quan descobrisc que aquesta és la llengua de la meua família (dels pares i oncles) tot i que a mi no m'hi ha parlat. Quan comence Filologia Catalana i faig una immersió lingüística amb els companys és quan comence a usar-lo

sistemàticament i a adquirir-hi una competència que l'escola no em proporcionà, sobretot a nivell oral.

2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?

-

3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?

En sóc mestra.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

L'assignatura de valencià a escola i, posteriorment, el grau en Filologia Catalana.

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

Sí, el Superior.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Bé, un bon nivell de llengua.

- 7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret?
Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

En tots els àmbits: professional, privat, familiar, social... En l'àmbit professional la seguretat lingüística és absoluta, siga amb col·legues, alumnes, el vicerector... Socialment a Alacant no tinc la mateixa seguretat. El primer intent és valencià però socialment canvie de llengua més sovint que a la Universitat.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que no parla bé?**

No.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

Positiva, i em motivava perquè m'hi integraven el col·lectiu de què volia fer part.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

Sí, i jo continue parlant en valencià perquè de vegades la gent necessita un poc de paciència. Quan et sent parlant en valencià al final acaba cedint-hi. L'altre dia era al forn de pa i la fornera parlava valencià, però a mi s'adreçà en castellà. A la segona o tercera vegada que li vaig respondre en valencià, ja va retornar al valencià ella també.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

Sí, completament.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

80%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, perquè em permet expressar-me.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

En el nostre territori té tots els avantatges: obri portes professionals, la possibilitat de conèixer i fer part d'aquesta societat, formada en part per valencianoparlants; et facilita el plurilingüisme i la multiculturalitat en termes generals...

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, mai. Saber una altra llengua mai resta.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, crec que la llengua no és el tret exclusiu per a constituir una identitat, i sí que és possible sentir-se valencià sense ser valencianoparlant; com basc sense parlar èuscar; però té una influència fonamental tot i no ser exclusiva.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Em sent valenciana, cosa lliga amb la llengua, la cultura i el territori on visc.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí, del tot.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Totalment indiferent, perquè són sinònims. Dir *valencià* és la nostra manera de referir-nos a la llengua catalana. Són mots connotats políticament, però jo els reivindicke des de la normalitat del nostre present. No em molesta dir-li *valencià* perquè tinc clar el que vol dir: català.

Entrevistat 16**Edat:** 36**Municipi:** Elx**Estudis:** Humanitats**Ocupació:** Professor titular del Departament de Filologia Catalana UA**Data:** 6/7/2018

- 1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?**

Sí, perquè parle valencià. Considerar-se valencianoparlant és diferent perquè implica una identitat lingüística. Jo puc parlar anglés, castellà, alemany, francès... Jo sóc totes dues coses, parlant de valencià i valencianoparlant.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

Al col·legi, tot i que no he fet línia en valencià. Al llarg de la vida cada vegada vaig ampliar més les hores que hi dedicava. Hi ha dos motius: el primer, l'educació. Jo vaig tindre professors de primària i secundària que em van animar a anar més enllà de l'assignatura de llengua (per a tindre el mitjà, per exemple; per a fer activitats en valencià; etc.). El segon, el context familiar i cultural d'Elx. La meua família era valencianoparlant, i la cultura popular d'Elx té una arrel valenciana important.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?

En sóc mestra.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

Assignatura de valencià però no pas la línia. Jo no he fet en cap moment Filologia Catalana; vaig traure l C1 i C2 i després, ja directament, el doctorat en Filologia Catalana. Les assignatures de Lliure Configuració de la carrera també eren de català.

5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)

Sí, el mitjà i el Superior.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Que estic contínuament aprenent. Considere que no tinc mai un bon nivell del tot de valencià. Potser és perquè no és la meua L1, llavors la fonètica o certs elements... Em considere que encara vaig aprenent i revernacularitzant-me jo mateix.

7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?

En l'àmbit acadèmic-laboral, com a professor de valencià; també en l'àmbit cultural; en l'àmbit familiar, perquè és en castellà tot i que hi ha familiars meus amb qui parle valencià, com ara mon germà o ma mare; i en el cas de les amistats, tinc grups on parle valencià i grups on parle castellà, en funció del context concret en què s'han creat.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

Evidentment no, excepte en el sector del Departament de Filologia Catalana. Ningú no m'hi diu que no parle bé, però sí que hi ha vegades on et corregeixen, i no sempre de la millor manera.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

De vegades s'adonen que no sóc Llcat, i en eixe cas tracte de dialectitzar al màxim el meu parla perquè siga al menys acadèmic possible. La gent s'alegra de veure que pot *no amagar* la seua llengua, tot i que sí que és cert que se sol diferenciar entre el que és valencià *pur* i el que no ho és. No em desmotiva perquè ho tinc assumit, en eixe sentit, que el meu valencià *no és pur* i que no ho faré com els Llcat; però ells haurien de mirar-s'ho també perquè, amb persones no convençudes, això els pot tirar enrere en l'ús del valencià. La meua família paterna és tota castellanoparlant, i la materna els iaïos eren valencianoparlants —però ma iaia d'Orito—, però a ma mare l'eduquen en castellà; per tant jo sóc educat completament en castellà.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

Sí, i jo continue parlant en valencià. M'ha passat en dos casos diferents. A Catalunya, d'una banda, on sembla que entenen que no parles bé català perquè detecten al fonètica estranya. De l'altra, amb gent major que troba que, per la meua joventut, no em pertoca parlar valencià i que si ho faig és un esforç i, per tant, és més còmode per a mi parlar en castellà i la gent ho fa per autoodi (pensen: "els joves no parlen castellà"). Això es canvia insistint-hi en valencià.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

Al 100%. És un context on no se m'acudiria emprar el castellà.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

60%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, perquè totes les llengües ho són perquè ens permeten comunicar-nos. Una llengua morta no és útil però, mentre estiga viva, sí que ho és. Es poden dir més coses però allò bàsic és la comunicació.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Al llarg de la meua vida n'he trobat molts: d'arrelament al meu territori, cosa fonamental en una societat cada vegada més diversa; professionalment;

**17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges?
Quins, i en quina mesura?**

Sí, però pel context sociolingüístic, perquè es prima el monolingüisme. Saber més llengües, per tant, s'allunya d'allò que sembla una virtut, que és ser monolingüe en el context castellà-espanyol. Et miren com el *bitxo raro*.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Clar que sí, el que passa és que no sé si això s'ha pensat del tot bé. No és cert que una llengua siga una cultura. Potser hem d'interpretar *què* són les llengües. El castellà, el francès i el català no fan part de cultures tan diferents. La llengua fa part de la cultura però no hi és el tot ni el *top*, perquè ser valencianoparlant no implica ser valencià. L'educació ha fracassat en això: hem educat més que mai la població en valencià, però la llengua no es recupera perquè, en la cultura, no tot és la llengua. De vegades cal crear *valencians* castellanoparlants. Eixe és el nostre únic futur, situacions com la teua o com la meua.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Sóc valencià, dels qui diuen que no som exactament el mateix que els catalans. Hem sigut germans, agafats de la mà, però no el mateix país. Mirem els fonaments legislatius: són diferents els Usatges germànics de Barcelona i els Furs de València, que recuperen el dret romà. Això ja és una diferència des de l'origen. Compartim llengua, però tenim coses diferents, i es veu claríssimament. Per a mi, sentir-me valencià és sentir-me valencianoparlant i viceversa. Jo em sent molt representat per una *masclètà*, cosa que no farien ni un castellà ni un català. Però el valencià em fa representar-me en el món com a tal.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí, jo diria més aïna *nostre*.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Em resulta indiferent realment, i a classe faig servir els termes indistintament. No són exactament equivalents, perquè si parle de *formes valencianes* parle de *valencià*, però si parle de la llengua com a conjunt, parle de *català*. Ara bé, crec que els valencians hem de tenir menys prejudicis a l'hora de fer servir formes valencianes, i crec que els professors de vegades no ho tenen clar en eixe sentit. No dic que creem dos superestàndards diferents, però hi ha elements que encara no entenc. No entenc com hi ha professors que encara fan servir *avui* en comptes de *hui*. Quan parlem de convergència lingüística, sol implicar que cedim nosaltres a les formes catalanes i no pas a l'inrevés. Jo no tinc per què eliminar la riquesa històrica del *per a* que els catalans sí que han volgut perdre.

Entrevistat 17

Edat: 38

Municipi: Mutxamel/Alacant

Estudis: Filologia Catalana

Ocupació: Professor titular del Departament de Filologia Catalana UA

Data: 9/7/2018

- 1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conéixer la llengua; conéixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?**

Sí, o almenys des que entre a la UA, perquè la major part del temps comença a se ren valencià. Abans potser no perquè l'ambient no donava peu a això. El meu grup d'amics a Alacant és valencianoparlants, la meitat, a partir de l'adolescència. Implica identitat. L'última volta que vaig fer un viatge amb els meus pares a Catalunya, el grup d'amics d'allà eren catalans i això era un punt de referència grupal. EL meu grup d'amics proper també és valencianoparlants.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

En inici, en bona mesura perquè passe molt de temps amb els meus iaïos paterns (ma mare és manxega), de les Carolines, on jo vaig viure fins als 18 anys. Ells eren valencianoparlants.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

En soc mestre. Sóc flexible amb la normativa però hi sóc rígid.

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

No vaig anar a línia i ni tan sols vaig arribar a fer literatura catalana a COU. Vaig fer-hi grec. De fet, jo vaig començar a fer Hispànica i en 3r curs em vaig canviar a catalana.

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

Vaig fer el mitjà als 17 i el superior als 18.

- 6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?**

Bastant bé però amb una manca de genuïnitat.

- 7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

En el laboral, perquè ho faig amb decisió mentre que a Alacant em costaria més. Ací tinc la política de parlar valencià sempre, mentre que a Alacant això és difícil. Jo ací sempre parle valencià, passe el que passe. En el grup d'amics, com que hi ha molts valencianoparlants, de vegades ho capgirem però és complicat.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí.

10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?

No.

11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?

Normalment, a dia de hui, no s'adonen que sóc de llengua materna castellana.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

Sí, no en l'àmbit universitari però, a comerços per exemple, sí. Jo insistisc en valencià.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

Sí, però baixe perquè en internet no intervinc massa i navege en anglès normalment,

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

60%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, perquè és una llengua com qualsevol altra. No cal explicar-ho més.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Arrelar-te al teu territori. A mi em preocupa molt, antropològicament, perquè és un element identitari.

**17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges?
Quins, i en quina mesura?**

Però no pel valencià en si, sinó per l'estructura de la societat. Sentimentalment, per exemple, és un problema. Jo percepc el rebuig de persones per aquest tema.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, però no fins al punt de "parlar una llengua dóna una visió concreta del món". Hi ha un conjunt de coses me's ample que determina aquesta visió. Si no, estem caent en etnicisme.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

AL principi de la carrera hauria dit més estrictament català, i ara més valencià, incorporable o no a un marc català. M'agrada més el concepte de ciutadania, de drets i deures, que no únicament als trets identitaris. Sí que hi ha un nucli de catalanitat, però, coma ra la hispanitat o la francophonie.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí, en la mesura que és un element social, de la mateixa manera que l'herència cultural, arquitectònica, paisatgística...

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

EM resulta indiferent però sí que hi ha contextos on és més adequat fer servir un terme o un altre. A classe combine les denominacions. *Valencià* implica més proximitat però el blaverisme ha furtat el terme i h iha contextos on, si no dius *català* pots semblar blever sense ser-ho realment. A Catalunya dic *valencià, el nostre català*; si no, els catalans perceben que estàs fent una divisió.

Entrevistada 18

Edat: 55

Municipi: Alacant (Sant Gabriel)

Estudis: Filologia Catalana (doctora)

Ocupació: Professor titular universitària

Data: 12/7/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

Sí, perquè tota la meua família és valencianoparlant. Tots, per part de pare i de mare.

2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?

De manera passiva a la família, sempre. Els meus pares parlaven amb els meus oncles i ties en valencià, però a mi em parlaven en castellà. Als 15 anys vaig fer un curs de les campanyes Carles Salvador i vaig començar a estudiar el valencià escrit i tenir amics valencianoparlants, etc.

2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motiu principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?

Perquè em semblava estrany que tota la meua família fora valencianoparlant i jo no. Al principi era com un joc d'assistir a uns cursos i conèixer gent nova, divertit perquè parlaven com els meus pares... Perquè clar, a escola i al meu voltant la majoria de gent parlava castellà.

3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?

En soc mestre. Sóc flexible amb la normativa però hi sóc rígid.

4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?

Jo no m'he presentat mai a capacitació ni res d'això. Quan feia la carrera de filologia hispànica, immediatament vaig fer catalana i això m'ha convalidat sempre qualsevol dels altres títols. També vaig preparar-me les oposicions per a l'ensenyament mitjà i tots les que he hagut de passar per a arribar a la universitat.

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

No, només el de la universitat.

- 6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?**

Considere que actualment la meua llengua materna és el valencià, però en alguns nivells encara note que em falta una certa fluïdesa, com ara en moments en què tinc situacions afectives molt intenses, alguna persona malalta... EN algunes situacions...

- 7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

El valencià el faig servir en tota la meua vida, excepte amb alguns amics i amigues amb què m'he educat des de xicoteta i amb què encara parle en castellà.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

Sí.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

No.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

A mi no m'ho han dit mai... Jo em figure que el meu accent no resulta exactament com el de la gent d'Alacant. Jo crec que parle més o menys com parlava ma mare però potser algunes vocals o entonacions no les faig igual. Mai no m'han preguntat, però.

- 12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?**

Amb valencians no, però amb catalans sí. Quan parle valencià, em parlen en castellà. Si tinc molta pressa a la millor responc en castellà, però normalment insistisc en valencià.

- 13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?**

Sí, al 90%, excepte tres o quatre persones amb què faig servir el castellà.

- 14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?**

90%-95%.

- 15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?**

Sí, perquè és una llengua i totes ho són. L'extensió o no extensió fa igual. Per a casa nostra és molt útil. Si has de ser a l'estranger, és tan inútil com pot ser-ho el castellà a Bucarest.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Un nivell personal: jo, com a persona, m'identifique amb la llengua de la meua família. Després, a mi em permet relacionar-me amb tota naturalitat amb una terra en què la cultura, la llengua i tot estan relacionats amb el valencià, i em permet tenir una percepció completa de la realitat social en què estic. També laboralment, perquè la filologia catalana m'obrí moltes portes.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

Sí, perquè implicava un marcatge social com a molt progressista. He hagut de sentir coses molt desagradables pel fet de ser valencianoparlant, i m'he sentit molt maltractada.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Molta, perquè des que naixes et relaciones amb ta mare en una llengua determinada. A mi m'ho feren en castellà, però per a mi parlar valencià ha sigut acostar-me a la meua identitat personal. Després hi ha altre factors, com la utilitat. Per a mi, però, haver pogut recuperar el valencià i fer part d'eixa comunitat ha sigut molt important.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Jo sóc d'Alacant i sóc valenciana. Ma mare diu *valencians* a tot el qui parla valencià. Per a mi parlar valencià ha sigut una opció molt conscient i la meua identitat és eixa.

20. Considera que el valencià és «seu»?

No ho sé, jo sense ser valenciana no seria qui sóc. Jo sóc jo perquè parle valencià, castellà, francès, anglès... Però el valencià és la llengua que m'importa més afectivament. El castellà és una llengua que tinc la sort de conèixer perfectament també.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

M'és indiferent. Jo sempre dic que parle valencià. El català és una llengua i el valencià hi és dintre.

Entrevistada 19

Edat: 27

Municipi: El Campello

Estudis: Magisteri Infantil

Ocupació: Opositora

Data: 23/7/2018

1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?

No, perquè no el parle mai. Utilitzar-lo normalment.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

Al col·legi és una assignatura obligatòria.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

Faig classes particulars per a traure el C2 i guanyar punts en l'oposició.

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

Només les assignatures obligatòries.

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

Sí, el mitjà en acabar la carrera, perquè és necessari per al treball.

- 6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?**

Tothom em diu que parle bé i jo també ho crec, però després no aprobe l'examen oral...

- 7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret? Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

En cap, perquè no tinc amics valencianoparlants. Abans, a la universitat, sí que l'emprava un poc amb algunes companyes que sí que ho eren.

- 8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

No.

- 9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?**

No, tampoc.

- 10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?**

Sí, tot i que també m'és còmode que ells em parlen en castellà.

- 11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?**

No parle mai en valencià però supose que positiva. Em motiva perquè veig que ho faig bé.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

No, però si ocorre en realitat és millor per a mi perquè en castellà em podré expressar millor.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

No, mai.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

0%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, com qualsevol idioma. Però sobretot perquè és un requisit ací. El castellà o l'anglès el parla més gent.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Per a treballar és necessari, i a més pots comunicar-te amb la gent valencianoparlant.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, saber coses sempre és bo.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

No sé, no és una cosa que em preocupe massa però supose que sí.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Sóc espanyola i per això parle espanyol.

20. Considera que el valencià és «seu»?

No, és dels qui el parlen. A Alacant no es parla.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Millor valencià, que és el que estem acostumats.

Entrevistat 20

Eat: 21

Municipi: Alacant

Estudis: Treball Social

Ocupació: Estudiant

Data: 16/7/2018

- 1. Es considera parlant de valencià? Per què? Què implica doncs, per a vosté, ser valencianoparlant (n'hi ha prou amb conèixer la llengua; conèixer-la i emprar-la quotidianament; només si és la seua llengua materna...)?**

Sí, perquè el sé parlar i quan fa falta l'use. Saber l'idioma i parlar-lo bé.

- 2. On, quan i com ha après el valencià (escola, classes particulars o d'altra mena, socialització amb valencianoparlants nadius...)? Per quin motiu?**

A l'escola.

- 2.1. (Pregunta només per a entrevistats que no han après valencià a escola) Per quin motius principalment ha après valencià (ho necessitava a nivell laboral; per a encaixar amb un determinat medi social en valencià...)? Ho ha fet voluntàriament o s'hi ha vist obligat?**

-

- 3. Actualment du a terme algun aprenentatge de valencià de cap mena? Com, quan i per què?**

No, cap.

- 4. Ha fet o fa cap nivell d'estudis acadèmics en valencià, de manera total o parcial, al llarg de la seua vida?**

Sí, he anat a línia en valencià.

- 5. Ha obtingut mai cap títol oficial de llengua valenciana? Quin, quan i per què? (comprovar, mentre parle amb ell, si realment té aquest nivell)**

No, però per anar a línia des de sempre se suposa que em convaliden el mitjà.

6. Quina és la seua percepció respecte del seu propi nivell de llengua?

Jo crec que el parle bastant bé.

**7. En quin o quins àmbits utilitza el valencià? Per què en aquests en concret?
Quina relació té amb les persones amb qui l'utilitza?**

En cap en concret, sinó amb persones concretes que sé que parlen valencià. Normalment amics de la universitat.

8. Quan ha d'adreçar-se a una persona que vosté sap que és valencianoparlant, ho fa en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

Sí, en valencià.

9. Quan una persona s'adreça a vosté en valencià, li respon en valencià normalment o no s'hi sol atrevir?

Sí, també, és clar.

10. Té costum de demanar disculpes als valencianoparlants perquè considera que *no parla bé*?

No, normalment m'entenen bé i no hi ha problema de comunicació.

11. Quan parla en valencià amb valencianoparlants, troba que la reacció per part d'aquests sol ser positiva, negativa, o indiferent? En quina mesura això el motiva o desmotiva, a vosté, per a parlar en valencià?

Normalment positiva, sí que noten que no el parle de normal però és com si així fóra més familiar. A mi em motiva perquè m'agrada parlar-lo i així puc posar-lo en pràctica.

12. Li ha ocorregut mai que, quan està parlant amb un valencianoparlant, aquest passe a adreçar-se a vosté en castellà? Quina és la seua reacció en aquests casos?

Sí, però li dic que jo parle valencià i que pot parlar-me en la seua llengua sense problema.

13. Utilitza el valencià en les xarxes socials i en la Internet en general? En quina mesura?

La veritat és que normalment no.

14. Si haguera d'establir un percentatge sobre temps que parla valencià al llarg de la seua setmana, quina xifra donaria?

10%.

15. Troba que el valencià és una llengua útil? Per què?

Sí, com qualsevol idioma. Perquè ens permet comunicar-nos i, a més, és la llengua de la Comunitat.

16. Quins avantatges troba que té el fet de saber valencià, i a quins nivells?

Pots parlar amb tots el valencians i catalans i balears, a més que per a treballar sempre t'ajuda.

17. Creu que saber valencià pot comportar, d'alguna manera, desavantatges? Quins, i en quina mesura?

No, si saps un idioma més sempre és bo i a més s'assembla a altres com el francès.

18. Creu que hi ha relació entre la llengua i la identitat? Per què, i en quina mesura?

Sí, està clar.

19. Quina és la seua identitat nacional, i en què mesura aquesta és relacionada amb les seues llengües?

Jo em sent espanyol i de la comunitat valenciana i alacantí, i per això parle perfectament els dos idiomes oficials.

20. Considera que el valencià és «seu»?

Sí, sóc de la Comunitat i és el meu idioma igual que el castellà.

21. Troba que valencià i català són la mateixa llengua (si la resposta és negativa, preguntar el perquè)?

Sí.

21.1. (Pregunta només per a entrevistats que saben que valencià i català sí que són la mateixa llengua) Se sent més còmode fent referència a la llengua com a «valencià», com a «català», o li resulta indiferent? Per què?

Preferisc valencià però supose que és perquè ens ho ensenyen així des de menuts, però en realitat dir-li català no em molesta tampoc.
